Զ. ՏԱՐԻ 1620 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 1 ՄԱՐԳԱՑ 4381 — Հ. Տ. 7 ՅՈՒՆԻՍ 1889 — Ն. Տ. 19 ՅՈՒՆԻՍ 1889 — ՀԻՋՐ. 21 ՇԵՎՎԱԼ 1306 ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԵՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه ده غلطه نورادونکیان خانده آروره

غزتهسی اداره سنه

Direction du Journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գահեկան Ղրուշ	160
» » Վեցամսեայ » »	80
» » Եռամսեայ » »	40
Գաւառաց » Տարեկան » »	200
» » Վեցամսեայ » »	100
Օտար երկիրներէ տարեկան Ֆրանք	56
» » վեցամսեայ »	28

Դուրս զրկուած լրագրոյց համար նախքան Տեղեկութիւնն վրայ և խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն եւ լաքուիր՝

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 7 ՅՈՒՆԻՍ, 1889

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ

Լոնտոն, 15 յունիս.— Լոնտոնի մեծ լրագիրք ընդհանրապէս գոհ են Սամոայի դեսպանախորհրդոյն կնքած պայմանագրութենէն։ Թայմս կ'ըսէ. «Կրնանք շնորհաւորել Պիզմարք Իշխանն և ամերիկեան կառավարութիւնն այն հաշտարար ոգւոյն համար զոր ցոյց տուին այս դժուար խնդրոյ լուծման մէջ.»

—Փիլատելֆիա, 15.— Ծունաստանի Ալեքսանտրա իշխանուհւոյն և Փաւել մեծ-դքսին ի Փեթերսպուրգ յայտնական մուտքն այսօր միջօրէէն ետքը ժամն երկուքին տեղի ունեցաւ, չքեղ օդրով մը նպաստաւորեալ։ Ճամբուն երկու կողմերը մինչեւ Զմեռնային Պալատը զօրքեր շարուած էին։ Ժողովուրդն որ խուռներամ դիզուած էր, շերմագին կեցցէներով ողջունեց նշանածներն և անոնց ծնողքն և ազգականները։ Զարն, Ծունաստանի թագաւորը, գահաժառանգ իշխանն եւ ամեն մեծ-դուքսեր հեծեալ էին։ Զարուհին, Ալեքսանտրա իշխանուհին և մեծ-դքսուհիք ոսկեզօծ կառքերու մէջ բազմեր էին։

—Աբէնա, 17.—Հանդիսաւոր գոհաբանական պաշտօն մատուցեցաւ յունական ամեն եկեղեցեաց մէջ Ալեքսանտրա իշխանուհւոյն Ռուսիոյ Փաւել մեծ-դքսին հետ ամուսնութեան առթիւ։ Խնդալցական բազմաթիւ ուղերձներ զրկուեցան Եորկիոս թագաւորին։

—Նասրէտտին Շահ կիւրակի երեկոյ Ամթերտամ հասաւ։ Ի Հոլլանտա անպաշտօնապէս կ'ուղեւորի։ Հոլլանտոյ թագաւորէն ինքնագիր նամակ մը ընդունեցաւ, որմէ հետեւ հիւանդ և ծեր թագաւորը ցաւ կը յայտնէ որ իւր տկարութեան պատճառաւ կարող չէ անձնապէս ընդունիլ զինք։ Շահը փափաք յայտնեց որ պաշտօնական ընդունելութիւն չլինի իւր ի Հոլլանտա բնակութեան միջոցին։

—Սրբազարէ, 17.— Բէօնէնէ Զայրնէն կ'իմանայ թէ գերման դրաչար մը Պելգիոն մտերը ձերբակալուած է ֆրանսական իշխանութեանց ցկողմէ և երկու օր բանտարկուած։ Դրաչարը բողոք բարձաւ գերման իշխանութեանց։

—Բէօռլինա, 17.—Նորվեկիոյ եբեսիոխանք մեծամամութեամբ որոշեցին առ Պ. Բառնօ զրկել բողոք մը ընդդէմ սկանտինաւեան դիւանագիտութեան ընթացքին Արուեստահանդիսի բացման առթիւ։ (Շուէտի կառավարութիւնն իւր դեսպանն ետ կոչած էր Փարիզէ 1789 ի հարիւրամեկին և Արուեստահանդէսի բացման ներկայ չլինելու համար։)

—Հոռ, 16.—Ռուս Միքայէլ, նոյն հապէշ զօրավարն որ Յովհան թագաւորին քով կը գտնուէր և մասնակցեցաւ Մէնիլիքի արիւնռուշտ ճակատամարտին, և իրեն հետ ուրիշ քանի մը հապէշ զօրապետք հնազանդեցան Մենիլիքի, զոր հռչակեցին Կայսր Հապէշստանի և թագաւոր Կոկիամի։ Մենիլիք կը քալէ դէպի Թիկրէի երկիրը։

—Պէռ, 16.—Զուիցերիոյ Ազգային ժողովը, միաձայնութեամբ և անվճռ, 3,350,000 ֆր. քուէարկեց պատերազմական պիտոյից համար, և 600,000 ֆր. ի ուրիշ գումար մը Կոթառ լերան վրայ ամրութեանց շինութիւնն յառաջ տանելու համար։ (Զգուշական միջոցներ զրոս Զուիցերիա ձեռք առնուլ կը հարկադրի Գերմանիոյ սպառնալեաց առջեւ բոլորովին անպաշտպան չգտնուելու և յանկարծակի չդալու համար։)

—Պուտրէշ, 16.—Պելկրատէ կը ծանուցուի թէ Միխայէլ մետրապոլիտ կ'աշխատի կարգադրել Նաթալի թագուհւոյն կացութիւնն, և նմա տալիովին մայր-թագուհւոյ իրաւունքներն՝ ամուսնալուծման վճռոյն բեկմամբ։ Թագուհին այս խնդրոյ կարգադրումէն ետքը միայն պիտի վերադառնայ Սերպիա։

—Պերլին, 16.—Ըստ Փոսի, Լոնտոնէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Աւստրիա սերպ Խնամակալութեան կողմէ թշնամական ընթացք մը պոռոշուի պատճառ պիտի նկատէ, եթէ եւրոպեան դիւանագիտութիւնը չմիջամտէ։

—Պերլին, 15.— Նաչէռալ Զայտունգ, Սամոայի պայմանագրոյն վրայ խօսելով, կ'ըսէ թէ Գերմանիա գոհ է ձեռք բերած արդիւնքէն։ Ի ապահոված է իւր ազգայնոց և գերման վաճառականութեան շահուց պաշտպանութիւնն և հանրային բարեկարգութիւնը Սամոայի արշիպեղագոսին մէջ։

—Վիէնէ Զայտունգ կ'իմանայ թէ ի Փարիզ երկիւղ կայ որ գերման կառավարութիւնը ֆրանսական կառավարութենէն պիտի խնդրէ արդիլել ընկերվարական միջազգային համաժողովը, որ յուլիս ամսուն մէջ պիտի գումարի Արուեստահանդիսի առթիւ։ Ի Փարիզ կ'ըսուի նաև թէ Զուիցերիոյ կառավարութեան դէմ Գերմանիոյ բռնած ընթացքը նախաշաւիղ է ընդհանուր պայքարի մը զոր միապետական կառավարութիւնք պիտի բանան ընկերվարութեան դէմ։

—Սրբազարէ, 17.—Պաշտօնական լրագիրը կը ծանուցանէ թէ յունիս ամսոյ դէպ ի վերջը Վիլհելմ Կայսր պիտի այցելէ Ալզաս-Լոռէն։

—Նոր Ցեոյէ Ազէ Զայտունգ ռուսական արժեթղթոց տոկոսին զեղչման դէմ խօսելով, զոր ռուս կառավարութեան պայմանագրական յանձնառութեանց բռնաբարում կը համարի, նոր պայքար մը բացաւ Ռուսիոյ եմնական վարկին դէմ։ Անմիջապէս գերմանական բոլոր կառավարական լրագիրք բուսլիին և ռուս արժեթղթոց դէմ դրեցին։ Այս պայքար պիզմարք իշխանին հզօր զէնքերէն մին է Ռուսիոյ դէմ։

Երկաթեայ Նախարարապետը կը խորհի վճարման համար ռուս կառավարութեան ներկայացնել տալ նորա բոլոր արժեթղթերն, ի մանկութիւն դատապարտելու համար իւր հզօր դիցին որ քաղաքականապէս անհաճելի կը մնայ։ Անցեալ տարի գերման մամլոյն այս մտօք բացած պայքարը մեծ դժուարութիւն պատճառած էր Ռուսիոյ։ Բայց ռուսին, առաջ հունձքի մը օժանդակութեամբ, կրցաւ դիմադրել գերմանական յարձակման։ Այսօր Պիզմարք իշխան նոյն հնարքը կը կրկնէ, յոյսը դնելով կիզիչ արեւուն վրայ որ ռուսական հունձքն այրել կը սպառնայ։ Ցեսնե՛նք թէ գերմանական նոր պայքարը պիտի զօրէ՞ կոտրել ռուպլին արժէքն եւ ռուս արժեթղթոց ընթացքը։

—Պերլին, 16.—Զուիցերիոյ Դաշնակցային Խորհուրդն որոշեց գերման կառավարութեան ծանուցագրոյն տրուելիք պատասխանը։ Խորհուրդը կ'ընդունի թէ հարկ է խնդիրն ընդհանրացնել և քննել դրացի պետութեանց հանդարտութեան տեսակէտով։

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ

Պուլանժէական երեսփոխանաց ոմանց ձերբակալման առթիւ երեսփոխանական ժողովոյն մէջ անցեալ երեքշաբթի տեղի ունեցած աղմկալի վիճաբանութիւնն, յորում Պուլանժէականք և Միապետականք նախատալից ակնարկութեամբք ընդմիջեցին ներքին գործոց նախարար Պ. Ֆոնսթանի յայտարարութիւնները, վշտալի տպաւորութիւն մը թողած է այն պատճառաւ որ կը ցուցնէ թէ վերջ գտած է լռին համաձայնութիւնն, որով կուսակցութիւնք խաղաղութիւն կը պահէին Արուեստահանդիսի բացման առթիւ։

Աւելի եւս վշտալի տպաւորութիւն թողած է այն եղանակն որով Պուլանժէականք ջանացին կը լինին դրգռել Արուեստահանդիսի բացման առթիւ պահ մը հանդարտած կիրքերը։ Պ. Բոնսթան բացատրեց թէ Պուլանժէականք բան գործ ըրած են կիւրակի օրերը գաւառներն երթալ, վարձկան հետեւորդներով, որք ամենուրեք կայարաններու մէջ համակրանաց արուեստակեալ ցոյցեր կը հնարեն, ամբոխին մէջ խառնուելով գրգռիչ աղաղակներ կ'արձակեն, և կարծեցեալ ցոյցեր յառաջ կը բերեն, իբր թէ պուլանժէական գործիչներն ամենուրեք ժողովրդէն ջերմագին ընդունելութիւններ կը գտնեն։ Այսպէս ծագում առած են Անկուլէմի ծանօթ դէպքերն ալ, և այս պատճառաւ նախարարն հարկադրուած է զինուորական բացառիկ տնօրինութիւններ ընել խաղաղութեան պահպանման համար։

* * *

Բայց Պուլանժէականք կարո՞ղ են Արուեստահանդիսին յաջող ընթացքը կասեցնել։

Պ. տը Պլովիճ, նշանակելով թէ յունիս 10ին 353,000 վճարեալ տոմսակ ներկայացուցեցան Արուեստահանդիսին, և ձրի մուտքներն ալ հաշուելով նոյն օր իբր 400,000 անձինք մտան, կը յիշեցնէ թէ ուրիշ ո՛չ մէկ Արուեստահանդիսի մը մտից թիւը մէկ օրուան մէջ 100,000էն աւելի եղած էր։ Յունիս 10ին բազմութիւնն յուսալի չէ որ ուրիշ օր կրկնուի, և փափաքելի ալ չէ որ կրկնուի։ Զի չէնքերը նեղ կուգային, և մուտքն ու ելքը շատ դժուար էր։ Նոյն օրն 36,000 անձինք մտանէ կամ ամբողջովին ելան Էյֆէլի աշտարակը։

* * *

Որպէս գուշակուած էր, Արուեստահանդէսը, թէեւ աւելի քան վեց շաբաթէ հետէ բացուած, դեռ ամբողջացած չէ։ Ամեն օր նոր դեղեղում մը կ'աւարտի, նոր ճիւղ մը կը կատարելագործուի, և դեռ մէկ երկու շաբաթ պէտք է եղեր որ գործաւորք բոլորովին ելնեն Արուեստահանդիսի չէնքերէն։

Յունիս 12ին էր որ Շանբանեի դիւանները գործարանատերց կարեւոր խմբակն, ընդ նախագահութեամբ կոմս Վէրլէի, (Clicquot ի հռչակաւոր գինւոյն տիրոջ,) բացաւ իւր ցուցահանդէսը։ Անցեալ շաբաթ օր պիտի բացուէր Պ. Սէյմուր Վատի «Միջազգային Թատրոնն», որ Արուեստահանդէսի ամենէն զուարճալի մասնց մին պիտի կազմէ, և ամենէն ընդարձակ և զով զօսավայրը պիտի լինի տաք եղանակին մէջ։

—Արուեստահանդիսի մէջ ի ցոյց դրուած առարկայները գնահատելու և ըստ այնմ վարձատրելու պաշտօն ունեցող ֆրանսացի և օտարազգի 1,200 երդուեալ դատաւորք յունիս 12ին իրենց նախնական քննութիւնը կատարեցին, յետ լսելու նախարարապետ և Արուեստահանդիսի կառավարական դլխաւոր պատուիրակ Պ. Թիռառի և ընդհանուր տնօրէն Պ. Պէրժէի բանախօսութիւններն։

—Արուեստահանդիսի առթիւ նուագահանդէսներ կը կազմակերպուին յաճախ։ Նախընթաց կիւրակին Փարիզի և արուարձանաց նախակրթարաններէն ընտրեալ 850 աշակերտք նուագահանդէս մ'ըրին ի Թրոքատէրո։

* * *

Թայմսին թղթակիցը, կուսակցութեանց շփոթ վիճակին վրայ խօսելով, կ'ըսէ.

«Երեսփ. ժողովոյ այս աւուր (յունիս 11) նստին մէջ, Պահպանողականաց ընթացքը դայթակղական էր բոլորովին։ Մարդ կ'ապշի տեսնելով կարծեցեալ Արքայականներ ու Պահպանողականներ որք անիշխանական արարքներու համար ձերբակալուած մարդոց պաշտպանութիւնը կը ստանձնեն։ Վրէշտալի է տեսնել պահպանողական երեսփոխաններ որք կը հեղնեն իրենց պարտուց կատարման առթիւ խռովարարներէ յարձակում կրող պաշտօնատարներն։ Այս երեսփոխանք, եթէ հաւատարիմ լինէին իրենց դաւանած սկզբանց, պարտական ընծայել օրէնքն յարգելու, մինչ խռովարարներ իր մուշտակներէն եւ կը հաճէր պուլէր իր մուշտակներէն եւ կը հաճէր պուլէվառն իմնել, Լա Ռէ փողոցէն ի Մատլէն, ընկերակցութեամբ իր աղջկան, շրջագայողներն, որք իր ճամբուն վրայ մէկդի կը քաշուէին ակամայ յարգանօք, կրնային դաղափար մը կազմել բարիգեան վայելչութեան վրայ՝ իր դերագոյն յստակութեանը մէջ։ Մայրն եւ աղջիկը, թէեւ անվարժ քալելու, կը յառաջանային հաստատ եւ ամուր քալուածքով, ամբոխը ձեղքելով վեհաշուք անտարբերութեամբ, և քանի մը խօսքեր փոխանակելով հակիրճ ու բարձր ձայնիւ, իբր թէ իրենց դարաստանին մէջ ըլլային առանձինն։ Իրենց արդուզարդերը, թէև աքանչելապէս յարմար իրենց տարիքին, գաղտ ու հրապուրիչ նրմանութիւններ ունէին։ Իրենց գնացքը միմեանց կը համապատասխանէին զուգաչափ ներդաշնակութեամբ։ Իրենց ճամբուն վրայ կը թողուին ջերմագին ծաղկանց բոյր մը, և գոգդեա կը սրբացնէին իրենց կոխած ասֆալտը։ Օտարուհիները նախանձոտ աչքով կը կրկտէին հագուստը, շարժուածքն, արքայական գնացքն այս երկու Բարիզուհիներուն որք կը պտրտէին իրենց կայսրութեան մէջ, և իրաւամբ կը յուսահատէին անոնց նմանելէ։

Թէև կանուխէն այրի մնացած և իր գեղեցկութեանը բովանդակ փայլին մէջ, տիկին Ֆիժ-Ժէռալ յաջողած էր արքունական տարիքն անցուցնել կատարելապէս հաճելի մաքուր համաձայնով մը։ Առանց զինուած ըլլալու ամրակուռ և բարձր սկզբունքներով, դերագոյն ատոհմանաւ ունէր կընդումներու (hermine) և աշխարհի կանանց դաւանանքն,—արատաւորուելու սարսափը։ Բարոյական կարգին մէջ ի կիր կ'առնուր այն ճաշակներն և չհամութիւնները զորս ի գործ դնէր իր անձին ֆիզիքական խընամոց մէջ։ Ամէն անկարգութիւն, ամէն աղտ կը զայրացնէին իր բնազդումներն և սովորութիւնները։ Զարքն իրեն համար չարիք չէր լսկ, այլ մանաւանդ անպատշաճութիւնն էր։ Եթէ պէտք չէ չափազանցել զգալու այս եղանակին բարոյական արժէքը, պէտք չէ նաև անտեսել անոր փափկութիւնն և դրական արժէքը։ Շատ կանանց միակ պահպանակն է այդ։ Հրապոյր մըն է այդ որ առաքինութեան կը նմանի։

Իր ամուսնոյն մէկ հօրեղբայրը, Բաղրիս Ֆիժ-Ժէռալ կոմսն, իր բոլոր ժամանակն անձնուիրաբար մանկամարդ այրւոյն տրամադրութեան ներքեւ դրած էր ասպետական բարեկրթութեամբ, եւ աշխարհի մէջ նորա առաջնորդն ու պաշտպանն եղած էր մինչեւ այն օրն ուր սա կրցած էր անդ ներկայացնել իր աղջիկը։ Այդ վայրկեանէն սկսեալ, Բաղրիս կոմսն երջանկութեամբ վերադարձաւ իր Ֆրէնի դղեակն, եւ իր հարսն իրեն համար սովորութիւն ըրաւ երթալ անոր հետ անցուցնել ամառուան քանի մը ամիսները։

Այդտեղ էր որ յուլիսի աղուոր առաւօտ մը տիկին Ֆիժ-Ժէռալ ստացաւ այն հետաքրքրաշարժ զեկոյցը զոր տը Լա Վէյլ մարգիզուհին արդէն գուշակել տուած էր նմա խորհրդաւոր նամակաւ մը։ Այս ամուսնական առաջարկն ընդունուեցաւ խանդավառութեամբ մը, զոր պարագային պահանջած զգուշաւորութիւնն հաւիւ կ'աքօղէր։ Տիկին Ֆիժ-Ժէռալ փորձեց մտնալ թէ իր աղջիկը դեռ շատ մատաղատի էր, թէ հաւիւ տասնեւմին տարեկան էր, թէ ասկից զատ շատ կը փնտռուէր եւ կարող էր ըստ իր հաճոյս ընել իր ընտրութիւնը։ Ցետոյ, վերջապէս, իր մայրական թափին մէջ մտնալով ամէն բարեվայելչութիւն, իր ծերունի բարեկամուհւոյն ճիշը նետուեցաւ եւ սիրտը փղձկելով սկսաւ լալ։ Լիոնէլ տը Ռիսա արդարեւ իր անուամբ, հարստութեամբ, արժանեօք եւ անձնական պատշաճութեամբք այն փեսայներէն մին էր զոր մայրերը կը սիրեն երեւակայել իրենց երազներուն մէջ։

Բաղրիս կոմսը բնականաբար խորհրդի կոչուեցաւ և նոյնչափ հանակիր երեւցաւ այս ամուսնութեան խորհրդոյն։ Մէկ քանի օր որոշեցին՝ հանդստութեամբ խօսելու համար այս նիւթին վրայ և պատշաճութեան ու շահու բոլոր խնդիրները կարգադրելու համար։ Մարգիզուհին կը ընակէր սիրուն ամարանոց մը զոր Տաղաւար կը կոչէին, և որ կը վերաբերէր իր հարսին եղբօրը։ Տաղաւարը Ֆրէնէ երկու երեք քիլոմէտր հաւիւ հեռի ըլլալով, դրացնութեան դիւրին յարաբերութեանց շնորհիւ կրցան մտերմական բազմաթիւ խորհրդակցութիւններ ունենալ այս փափուկ նիւթին վրայ, առանց արթնցնելու օրիորդ Մաւռ Ֆիժ-Ժէռալի հետաքրքրութիւնն եւ առանց գրգռելու նորա դիւրազգայութիւնը։ Օրիորդը կրնար հաճոյ չըլլալ Լիոնէլի, և Լիոնէլ կրնար հաճոյ չըլլալ իրեն։

(Շարունակի)

—)(3)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՕԳԴԱՎ ՓԷՕՅԵԷ
ԱՆԴԱՄ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻՈՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ծերունի մարգիզուհին դէպի տիկին տը Լոռիս դարձաւ և կատակերգական ծանրութեամբ մը.

—Սրտայոյզ տեսարանի մը ներկայ կը գտնուիք, աղջիկս, ամուրիի մը վերջին տագնապներո՛ւն։

Լիոնէլ տխուր խնդալ.

—Տեսնենք, ըսաւ, ձեր մանկամարդ օրիորդն ի՞նչպէս մեծցուած է։

—Բարեկամս, ըսաւ ծերունի մարգիզուհին, աշտարակի մը մէջ մեծցուած է... պարիկներու ձեռամբ։ Այս կը յարմարի՞ ձեզ։

—Ձեր բարեկամուհիներէ՞ն է, տիկին, հարցուց երիտասարդն առ տիկին տը Լոռիս։

—Այո, պարոն։ շատ կը սիրեմ զինքը։

—Բան մըն է այդ։

—Օ՛հ, Աստուած իմ, գոչեց մարգիզուհին, կը բաւէ այսչափ գաղտնի պահել։ Ոչ միայն իր բարեկամուհին է, այլ և ազգական, և անունն է Օրիորդ Ֆիժ-Ժէռալ։

—Օրիորդ Ֆիժ-Ժէռա՞լ։

—Այո՛... ի՞նչ ունիք ըսելիք։

—Թէ այս ամուսնութիւնն այնքան պատուաւոր կ'ըլլայ որքան նպաստաւոր... բայց վստահ էք թէ Ֆիժ-Ժէռալ օրիորդ մը կայ... կարծեմ ժամանակաւ տղայ մը տեսած եմ Ֆիժ-Ժէռալներուն տունը... միայն թէ կը կարծէի որ մանչ էր։

—Է՛հ, աղջիկ է։

—Բայց ո՞ւր կը տեսնուի։

—Ամենուրեք ուր կը տեսնեն զիրար, իրաւ է թէ երկու տարիէ ի վեր միայն,—ձեր սուգի մէջ ըլլալէն ի վեր,—այնպէս որ կրնայ ըլլալ արդարեւ որ զինքը տեսած չըլլաք։

—Կը յիշէ՞ք իմ խեղճ պզտիկ հարսս, ըսաւ տիկին տը Լոռիս։

—Տիկին տը Բէվէ՞րնը։ Անշուշտ... Խե՛ղճ մանկամարդուհի։ Շատ սիրուն էր։

—Է՛հ, Մաւռ Ֆիժ-Ժէռալ ևս այդ տեսակէն աղջիկ մըն է։ Ինծի այնպէս կուգայ որ Ֆիլիգալէս ալ կը նմանի անոր, այնպէս չէ՞, մայրիկ։

—Թող այդպէս ըլլայ, ըսաւ մարգիզուհին։ բայց վերջապէս շատ լաւ է։ Մընաց որ, բարեկամս, ի մտոյ դուք անձամբ պիտի դաւէք ձեր աչերով, որովհետեւ մտադիր եմ դիւցազնական բան մը ընել ձեզ համար։ Մաւռ եւ մայրն այս պահուս գիւղն են, Մըլէօնի մօտ։ Արդ խեղճ Բէվէրնը, հարսիս եղբայրը, փոքրիկ դղեակ մը ունի անոնց դրկից, եւ իր բացակայութեանը՝ մեր տրամադրութեան ներքեւ դրած է զայն։ Այդ տեղը շէմ սիրեր։ բայց Լուիզի հետ պիտի երթամ անդ հաստատուիլ քանի մը օրուան համար։ Հոն կուգաք կը տեսնէք զմեզ, եւ ներկայացումը կ'ըլլայ բնականօրէն։ Կընդունի՞ք։

—Ձեր բարութիւնը կը շուարեցնէ զիս, ըսաւ Լիոնէլ։ բայց չեմ ուզեր որ այս ձեռնարկը բացարձակ պարտք մը դնէ վրաս։

—Աստուա՞ծ իմ, ի՞նչ տեսակ մարդ էք։ ձեր կամքին հակառակ չպիտի ամուսնանան ձեր հետ, սիրելի բարեկամս, հանդարտեցէք... Ակսից զատ, կրնայ ըլլալ որ դուք եւս հաճելի չըլլաք... Այս բանս կը զարմացնէ զձեզ, բայց վերջապէս կըրնայ ըլլալ որ հաճելի չերեւնաք։ Ուստի ոչ ոք յանձնառութիւն մը ունի։ Կը հաճի՞ք զանգակ հնչեցնել, բարեկամս։ Վաղը ցերեկին նորէն եկէք, մեր ծրագիրները վերջնապէս կը կարգադրենք։

Պ. տը Ռիսա շնորհակալիքն յայտնեց, խոնարհութիւններն ըրաւ, եւ քաշուեցաւ գնաց, թողլով զտիկին տը լա Վէյլ եւ նորա շնորհալի հարսն այն անուշ գրգռութեան մէջ զոր կ'զգան երիտասարդ թէ պառաւ կանայք, երբ կը խառնուին, նոյն իսկ անուշղղակի կերպով, այն արկածներուն ուր սէրը կոչուած է դեր մը խաղալ։

Բ.

Տիկին Ֆիժ-Ժէռալ, այրի պետական խորհրդականի մը, շատ գեղանի եղած էր, եւ էր տակաւին, թէեւ քառասուն եւ հինգը թեւակոխած էր։ Երբ մարտի կամ ապրիլի առաջին արեւներուն դուրս կ'ելլէր իր մուշտակներէն եւ կը հաճէր պուլէվառն իմնել, Լա Ռէ փողոցէն ի Մատլէն, ընկերակցութեամբ իր աղջկան, շրջագայողներն, որք իր ճամբուն վրայ մէկդի կը քաշուէին ակամայ յարգանօք, կրնային դաղափար մը կազմել բարիզեան վայելչութեան վրայ՝ իր դերագոյն յստակութեանը մէջ։ Մայրն եւ աղջիկը, թէեւ անվարժ քալելու, կը յառաջանային հաստատ եւ ամուր քալուածքով, ամբոխը ձեղքելով վեհաշուք անտարբերութեամբ, և քանի մը խօսքեր փոխանակելով հակիրճ ու բարձր ձայնիւ, իբր թէ իրենց դարաստանին մէջ ըլլային առանձինն։ Իրենց արդուզարդերը, թէև աքանչելապէս յարմար իրենց տարիքին, գաղտ ու հրապուրիչ նրմանութիւններ ունէին։ Իրենց գնացքը միմեանց կը համապատասխանէին զուգաչափ ներդաշնակութեամբ։ Իրենց ճամբուն վրայ կը թողուին ջերմագին ծաղկանց բոյր մը, և գոգդեա կը սրբացնէին իրենց կոխած ասֆալտը։ Օտարուհիները նախանձոտ աչքով կը կրկտէին հագուստը, շարժուածքն, արքայական գնացքն այս երկու Բարիզուհիներուն որք կը պտրտէին իրենց կայսրութեան մէջ, և իրաւամբ կը յուսահատէին անոնց նմանելէ։

Թէև կանուխէն այրի մնացած և իր գեղեցկութեանը բովանդակ փայլին մէջ, տիկին Ֆիժ-Ժէռալ յաջողած էր արքունական տարիքն անցուցնել կատարելապէս հաճելի մաքուր համաձայնով մը։ Առանց զինուած ըլլալու ամրակուռ և բարձր սկզբունքներով, դերագոյն ատոհմանաւ ունէր կընդումներու (hermine) և աշխարհի կանանց դաւանանքն,—արատաւորուելու սարսափը։ Բարոյական կարգին մէջ ի կիր կ'առնուր այն ճաշակներն և չհամութիւնները զորս ի գործ դնէր իր անձին ֆիզիքական խընամոց մէջ։ Ամէն անկարգութիւն, ամէն աղտ կը զայրացնէին իր բնազդումներն և սովորութիւնները։ Զարքն իրեն համար չարիք չէր լսկ, այլ մանաւանդ անպատշաճութիւնն էր։ Եթէ պէտք չէ չափազանցել զգալու այս եղանակին բարոյական արժէքը, պէտք չէ նաև անտեսել անոր փափկութիւնն և դրական արժէքը։ Շատ կանանց միակ պահպանակն է այդ։ Հրապոյր մըն է այդ որ առաքինութեան կը նմանի։

Իր ամուսնոյն մէկ հօրեղբայրը, Բաղրիս Ֆիժ-Ժէռալ կոմսն, իր բոլոր ժամանակն անձնուիրաբար մանկամարդ այրւոյն տրամադրութեան ներքեւ դրած էր ասպետական բարեկրթութեամբ, եւ աշխարհի մէջ նորա առաջնորդն ու պաշտպանն եղած էր մինչեւ այն օրն ուր սա կրցած էր անդ ներկայացնել իր աղջիկը։ Այդ վայրկեանէն սկսեալ, Բաղրիս կոմսն երջանկութեամբ վերադարձաւ իր Ֆրէնի դղեակն, եւ իր հարսն իրեն համար սովորութիւն ըրաւ երթալ անոր հետ անցուցնել ամառուան քանի մը ամիսները։

Այդտեղ էր որ յուլիսի աղուոր առաւօտ մը տիկին Ֆիժ-Ժէռալ ստացաւ այն հետաքրքրաշարժ զեկոյցը զոր տը լա Վէյլ մարգիզուհին արդէն գուշակել տուած էր նմա խորհրդաւոր նամակաւ մը։ Այս ամուսնական առաջարկն ընդունուեցաւ խանդավառութեամբ մը, զոր պարագային պահանջած զգուշաւորութիւնն հաւիւ կ'աքօղէր։ Տիկին Ֆիժ-Ժէռալ փորձեց մտնալ թէ իր աղջիկը դեռ շատ մատաղատի էր, թէ հաւիւ տասնեւմին տարեկան էր, թէ ասկից զատ շատ կը փնտռուէր եւ կարող էր ըստ իր հաճոյս ընել իր ընտրութիւնը։ Ցետոյ, վերջապէս, իր մայրական թափին մէջ մտնալով ամէն բարեվայելչութիւն, իր ծերունի բարեկամուհւոյն ճիշը նետուեցաւ եւ սիրտը փղձկելով սկսաւ լալ։ Լիոնէլ տը Ռիսա արդարեւ իր անուամբ, հարստութեամբ, արժանեօք եւ անձնական պատշաճութեամբք այն փեսայներէն մին էր զոր մայրերը կը սիրեն երեւակայել իրենց երազներուն մէջ։

Բաղրիս կոմսը բնականաբար խորհրդի կոչուեցաւ և նոյնչափ հանակիր երեւցաւ այս ամուսնութեան խորհրդոյն։ Մէկ քանի օր որոշեցին՝ հանդստութեամբ խօսելու համար այս նիւթին վրայ և պատշաճութեան ու շահու բոլոր խնդիրները կարգադրելու համար։ Մարգիզուհին կը ընակէր սիրուն ամարանոց մը զոր Տաղաւար կը կոչէին, և որ կը վերաբերէր իր հարսին եղբօրը։ Տաղաւարը Ֆրէնէ երկու երեք քիլոմէտր հաւիւ հեռի ըլլալով, դրացնութեան դիւրին յարաբերութեանց շնորհիւ կրցան մտերմական բազմաթիւ խորհրդակցութիւններ ունենալ այս փափուկ նիւթին վրայ, առանց արթնցնելու օրիորդ Մաւռ Ֆիժ-Ժէռալի հետաքրքրութիւնն եւ առանց գրգռելու նորա դիւրազգայութիւնը։ Օրիորդը կրնար հաճոյ չըլլալ Լիոնէլի, և Լիոնէլ կրնար հաճոյ չըլլալ իրեն։

(Շարունակի)

ՀԱՊԷՇԱՍՏԱՆ

Քանի որ ափրիկեան դէպքերու վրայ խօսեցանք, յիշենք եւ Մասուայէ եկած այն լուրը թէ իտալեան սպայից հրամատարութեան ներքեւ անկոնն զօրագունդ մը դրաւած է զՍէնահիթ, որ հապէշեան սահմանաց վրայ յոյժ կարեւոր դիրք մ'է։ Իսալեան մարտանաւք կ'երթան յԱկիկ, և կ'ըսուի թէ իրենց դիտումն է այն նաւահանգիստը ձեռք անցուցեալով՝ մինչեւ թոխար ծաւալել իրենց առեւտրական յարաբերութիւններ։

Հռոմայ մէջ հակաւտարեան արտայայտութիւններ եղան Թրիէսթի իտալասէր խմբագրաց ոմանց ձերբակալման առթիւ։ Տէրէնցիոյ բուռն յօդուած մը հրատարակելով, ըսաւ թէ կը մնանայ ժամանակն ուր Իտալիա իւր Լիսայի նաւային պարտութեան վրէժը պիտի լուծէ։ զի երեսուն միլիոն Իտալացիք անտարբեր պիտի չտեսնեն օտար իշխանութեան ներքեւ մնացեալ իրենց մէկ միլիոն ազգակցաց կացութիւնն։—Հռոմայ և Վիեննայի լրագրաց այս մտօք կծու հրատարակութիւնք անհպատաս տպաւորութիւն մը կ'ընեն մնաց վրայ։

—Լորտ Սալզպերիի մտիկ ազգական ըրտ Արթուր Սըսիլ, որ ջերմ կրօնասէր էր և քարոզութեան մը համար մակրկով առանձին կը ճամբորդէր անգլ. լճի մը վրայ, իւր հաւասարակշռութիւնը կորուսանելով, ջուրն ինկաւ, և խեղդուեցաւ։

—Ց'Անգլիա, Նախուշէն Գ.ի բնակած տունն ի վաճառ հանուած լինելով, շատ հետաքրքիրներ կը գնեն այն կամ կարասիքը զրոս դժբախտ կայսրը գործածած էր։ Առաջին երեք աւուրց մէջ, 5,000 ոսկւոյ զանազան կարասիք և գորգեր վաճառեցան։

—Փեթերսպուրկէ կը հեռագրուի թէ քանի մը նահանգաց մէջ թէեւ հունձքերն անյաջող վիճակ մ'ունին այժմ, բայց վերջին անձրեւներէն ի վեր Վոլգայի դաշտերուն մէջ հունձքերը բարւոքած են։ Աւով հանդիպմ, անցեալ տարւոյ առատ հունձքէն մնացեալ առատ պահեստը պիտի բաւէ Ռուսիոյ ներքին պիտոյից և մինչեւ իսկ արտաքսմանց, եթէ ներկայ տարւոյ հունձքն անբաւական լինի։

—Պուլկարիոյ և Արեւելեան Ռումելիի մէջ հունձքերն այս տարի յոյժ առատ պիտի լինին։

— Պուլկարիոյ երկնական նախարարն այս օրերս աչքէ անցուց Եամպոլի-Պուրկասի երկաթուղւոյն չինութիւնն, որ փոքրով յառաջ կը տարուի։ Տարին չլրացած, այս երկաթուղին պիտի սկսի բանիլ։

—Խօսք կայ թէ տիկին Պուլանժէ և իւր ամուրի դուստրն, որք շատ կրօնասէր են, եւ այժմ ի Վերսայլ կ'ապրին առանձին, վանք մը պիտի մտնեն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն հետեւեալ Շրջաբերականը ղրկած է առքարոզիչ և Թաղ. Խորհուրդս մայրաքաղաքիս։

Կը յիշէք անշուշտ թէ, Ազգ. Կեդրոնական Վարչութիւնը ծննդոց, ամուսնութեանց և վախճանմանց արձանագրութեան նկատմամբ Սահմանադրութեան 53րդ յօդուածին պատմագրութեան գործադրութիւնը կանոնաւորելու համար, ասկէց առաջ այդ արձանագրական գործողութեանց հիմունքն ու ձեւն որոշած և յատուկ հրահանգներով երեք տեսակ տպեալ ծանուցագրեր սահմանելով՝ 1883 յունիս 23 և 1886 դեկտ. 18 թուականաւ շրջաբերական գրութեամբք յանձնարարած էր մայրաքաղաքիս Ս. եկեղեցեաց Քարոզչաց և Թաղ. Խորհուրդս ըստ նոյն հրահանգաց կատարել ծննդոց, ամուսնութեանց և վախճանմանց արձանագրութիւններն և նոյն երեք պարագայից վերաբերեալ դիւանական գործողութիւնները, որոց անթերի գործադրութեամբ թէ՛ Ազգ. Պատրիարքարանն և Թաղ. Խորհուրդք կանոնաւոր ազգահամար մը պիտի կարենային ունենալ և թէ կանոնաւորութեան մէջ պիտի գրուէին անհատական արձանագրութիւնք՝ որոց չգոյութիւնն այլ և այլ անպատեհութեանց տեղի կուտայ և կը վնասէ նոյն իսկ տզգայնոց շատերուն։ Բնական էր յուսալ որ եկեղեցեաց Հոգեւոր Պաշտօնէութիւնք և Թաղ. Խորհուրդք ըստ ամենայնի փոյթ պիտի տանէին սոյն կարգադրութիւնն անթերի գործադրելու, ըմբռնելով անոր ընծայած օգուտներն ո. դիւրութիւններն, զորս պիտի վայելէն նոյն իսկ իրենց պաշտօնական գործառնութեանց կատարման համար, սակայն ցաւօք կը տեղեկանամք որ մայրաքաղաքիս Թաղ. Խորհուրդներէն ոմանք բոլորովին անգործադրելի թողած են ծննդոց և վախճանմանց ծանուցագրերն և միայն ամուսնութեանց ծանուցագրերն կը գործածեն, այս ալ նշանտուութեան գործողութեանց կատարման համար Պատրիարքարանի կողմէ պահանջուելուն պատճառաւ։

Արդ ներկայ շրջաբերական գրութեամբ հրաւիրելով Ձեր ուշադրութիւնը ծննդոց և վախճանմանց արձանագրութեանց կարեւորութեան և անոնց անկանոնութենէն ծագելիք հետեւանքներուն վրայ, կը յանձնարարենք նոյն վարչական կարեւոր եւ օգտակար կարգադրութիւնն անտես չթողուլ և փոյթ և խնամ տանիլ ըստ հրահանգաց գործադրելու ծննդոց և վախճանմանց համար սահմանեալ ծանուցագրերն։

Աւելորդ չեմք համարիր յայտնել նոսա որ ստուգելու համար թէ նոյն արձանագրութիւնք անվրէպ տեղի կ'ունենան և կը գործածուին ծանուցագրերն թէ ոչ, հարկ դատուած է որ յետ այսորիկ երբ Թաղ. Խորհուրդք ամուսնութեանց ծանուցագրեր ուղեն առնուլ Պատրիարքարանէս, այս առթիւ տեղեկագրին նաեւ թէ ծննդոց և վախճանմանց ծանուցագրերէն որքան սպառած են և որքան կան դեռ պատրաստ։ Հետեւաբար այս մտօք պէտք եղած հրահանգն տրուած է ԵՄԸ-տական Տեսչութեան և որոշուած է մինանդամայն կարեւորն ի գործ դնել զանցառութեանց վերջ տալու համար, եթէ վերստին տեղի ունենան։

Մնամք աղօթարար
Պարոնաբ Կ. Պոլսոյ
ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

5|17 յունիս 1889
Ի Պատրիարքարանի Հայոց
Կ. Պոլիս

Եկեղեցական վարժարանի խնամակալութիւնն այս առաւօտ նիստ ըրաւ ի Ղալաթիա ներկայութեամբ ամենայն անդամից, և ընթերցաւ նախ Պատրիարքարանէ ստացած պաշտօնագիրերն և օրհնութեան կոնդակը։

Յետոյ դիւանի կազմութիւնը կատարուեցաւ հետեւեալ կերպով։

Ապենպէպ Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան
Ապենպէպէր Գաբրիէլ էֆ. Գարբիէլեան
Գանդպէպ Պատրիկ էֆ. Կիւլպէնկեան

Եկեղեցական վարժարանի բացման նկատմամբ ալ որոշեց որ առաջիկայ սեպտեմբերին բանալու համար աշխատութիւններուն սկսուի, վերջնական որոշումը թողուլով յապագային։

Վարժարանին տեսուչ ընտրեց Դեր. Մաղաքիա եպիսկոպոս Օրմանեան, և որոշեց առաջարկել Խառն ժողովոյ հաստատութեան։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ

Արտաքին գործոց Նախարարութեան խորհրդականաց սենեկին օգնական անուանուեցաւ Հռոմի օսմանեան դեսպանատան նախորդ երկրորդ քարտուղար Եահեա Իսկէնտեր էֆէնտի։

Պէնկաղիի նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ նոյն դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական Էպուէսսուտ էֆէնտի։

Պէնկաղիի նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանուեցաւ Լաթաքիոյ նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ Մէհմէտ էֆէնտի։

Լաթաքիոյ նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ տեղւոյն ընդհանուր դատախազի օգնական Ֆարիս էֆէնտի։

Լաթաքիոյ ընդհանուր դատախազի օգնական անուանուեցաւ Վճռաբեկ ատենի պատժական ճիւղին քարտուղարներէն Լօմէր Լութֆի պէյ։

— —

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Աւստրիական դեսպան Պառոն տը Քալիչէ երեկ Բ. Դուռն երթալով յայտնեցաւ բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին հետ։

ԱՆԳԼ. ԴԵՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Թարէթ պաշտօնական աղբիւրներէ առած իւր տեղեկութեանց համաձայն իբրեւ անհիմն կը հերքէ Սէր Ճէյմս Կաֆէրի այն լուրը թէ Սըր Հէնրի Տրըմնտ Ուոլֆ Կ. Պոլսոյ անգլիական դեսպան պիտի անուանի փոխանակ Սըր Ուիլեամ Հուայդի։

— —

ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՔՆՆԻՉՔ

Վեհ. Սուլթանն Թիկնապահ Ֆէրիդ Հասան Խայրի փաշա, Միրլիվա Զիեա փաշա և Ն. Վեհափառութեան Թիկնապահ զնդապետ Հիւսնի պէյ, որք կայսերական հրամանաւ Տրապիզոն գնացեր էին չորրորդ զօրաբանակին մթերանոցներուն մէջ գտնուող զէնքերն և ռազմամթերքն աչքէ անցուելու և զինուորական քննութիւններ կատարելու, վերջերս Բիզէ հասեր են, ուր իրենց ստորճանին վայել պատիւներով ընդունուեր են քաղաքային և զինուորական իշխանութիւններէն։ Շաբաթ մը մնացեր են ի Բիզէ։

Քանի մը խանութներ յորս անհատներ կը շինէին և կը վաճառէին Մարդինի-Հէնրի հրացաններ, փակուեր են, և այդ արհեստագործք խոստացեր են ա՛լ չզբաղիլ այդ հրաղինուց շինութեամբ։ Մինչդեռ ձեռք առնուեր են՝ վերջին պատերազմէն ի վեր անհատից քով մնացած բոլոր զէնքերը ժողվելու համար։

Պատիրակութիւնն ապա գնացեր է ի Սիւրմէնէ, ուր քանի մը մարդիկ դժգոհութիւններ կը պատճառուին ժողովրդեան, և որք ձերբակալուելով դրուեր էին նահանգին դատաւորարանը։ Հոս եւս Մարդինի հրացաններ գրաւուեր են։

Զինուորական քննիչք անցեալ շաբթու Տրապիզոն վերադարձեր են Մասուսէի ճանէ չոգենաւով։

ՓՈՔՐ-ԱՍԻՈՅ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Նիկոմիդիայէ կը գրեն առ Լ. Հերբերտ թէ Փոքր-Ասիոյ երկաթուղւոյն չինութեան աշխատութիւնք, որք անցեալ չորեքշաբթի սկսած էին, առժամապէս դադրեր են շրջակայ գիւղօրէից բնիկներուն ընդդիմութեան պատճառաւ, որք կը պահանջեն գործածուիլ այդ աշխատութեանց մէջ փոխանակ ընկերութեան գործածած օտար գործաւորներուն։ Այս մասին ուրիշ մանրամասնութիւնք չիկան։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ

Միացեալ Նահանգաց դեսպան Պ. Նդրաուս որոշեր է Կ. Պոլիս մնալ մինչեւ ցժամանումն իր յաջորդին, Պ. Հիրշ, և հետեւաբար յունիս 24ին թողուցեր է իր մեկնումն որ տեղի պիտի ունենար վաղը։

ԾԽԱԽՈՏԻ ՐԷԺԻՆ

Ծանուցուած է արդէն թէ Օսմ. Հանրային Պարտուց և Ծխախոտի Բէժին միջեւ կնքեալ պայմանագրութիւնն, որով Բէժին Հանրային Պարտուց կը թողուր օսմանեան ծխախոտներու յեգիպտոս արտածման իրաւունքը՝ տարեկան 80,000 ոսկւոյ փոխարէն, ընդունուած էր Նախարարաց Խորհրդէն, որ նախարարութեան անդամից մեծամասնութեամբ այս պայմանագրութիւնը վաւերացնող մաղաթ մը ղրկած էր ի կայս. պալատ։ Այս մաղաթս ետ ղրկուած է ի Բ. Դուռն, հրամանաւ որ խնդիրը վերստին քննուի։ Հետեւաբար յանձնախումբ մը կազմուած է որ կը բաղկանայ ներքին գործոց Նախարար Միւնիր փաշայէ, եղեւմտից Նախարար Յակոբ փաշայէ, Հանրօգուտ շինութեանց Նախարար Զիհնի փաշայէ և Հանրային կրթութեան Նախարար Միւնիֆ փաշայէ։ Այս յանձնախումբ իւր առաջին նիստն ըրաւ երէկ։

ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉՔ

Վեհ. Սուլթանն, ի վարձատրութիւն Մեծ. Ապտուլլահ եղբարց արուեստական երկարժամանակեայ ծառայութեանց, հաճեցաւ «Իր Կայսերական Վեհափառութեան լուսանկարիչներն» անուանել հայազգի հմտաւաւոր ճարտարները։ Առաջին սենեկապետ Օսման պէյ կիւրակի օր այս բարեյաջող լուրն հաղորդեց Մեծ. Ապտուլլահ եղբարց, միանդամայն արտօնութիւն տալով որ կայսերական թուղթերն գործածեն իրենց նշանակին վրայ։

Կայսերական այս բարձր շնորհը խնդութեամբ կը ընտ Մեծ. Ապտուլլահ եղբարց բաղմաթիւ բարեկամները։

— —

ԾՈՎԱՅԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կայս. հրամանաւ ծովային Նախարարութիւնը երկու թերթ պիտի հրատարակէ, մին տասնհինգ օրեայ և միւսն ամսօրեայ։ Տասնհինգ օրեայ թերթը, ձեռնարկէ Պոհրէյտ, պիտի պարունակէ Ծովային Նախարարութեան պաշտօնական ու անպաշտօն լուրերն ինչպէս նաեւ ծովային ընդհանուր լուրեր։ Իսկ երկրորդը՝ Մէճմուայ Ճէնսանը Պահրէյտ՝ պիտի հրատարակէ ծովային արհեստին վերաբերեալ օգտակար տեսութիւններ։ Ձեռնարկէ Պոհրէյնն մէկ քանի օրէն պիտի հրատարակուի։

Կայս. պալատան առաջին քարտուղարը, կայս. հրամանի մը համաձայն, հեռագրաւ ծանուցած է Պէրութի կուսակալութեան որ նահանգին մէջ յառաջ եկած ցորենի, գարիի և այլ այս տեսակ բերքերու իւրաքանչիւրէն երկուքական օխա կայս. պալատ ղրկուին իբրեւ նմոյշ։

—Երէկ Կալատէն եկող Մէսսաժերիի շոգենաւը մայրաքաղաքս բերաւ տեղացի 94 խալամ գաղթականներու։

—Աւստրիական դեսպանատան զինուորական կցորդ գնդապետ Պ. Մանէկա այս կիւրակի օր Շիրքէթի շոգենաւի մը մէջ յանկարծ մարեցաւ։ Շուրջը գտնուողք Օրթագիւղ հանեցին զինքն ուր դեռարան մը մէջ հարկ եղած խնամքները ստանալէ յետոյ ի Բերա իւր տունը փոխադրեցին Պ. Մանէկայի հիւանդութիւնն այնչափ վտանգաւոր չէ։

—Պանդրմայէն եկող շոգենաւ մը 6000 ոչխար բերաւ մայրաքաղաքս։

—Ներքին գործոց Նախարարութիւնը հեռագրաւ հրահանգ ուղղած է Պէրութի կուսակալութեան անպայման կերպիւ դադրեցնել տեղւոյն Լէսան Իւլ-Հալ լրագրին իւր վաստակար հրատարակութեանց համար, և 6 Բամազան 306 թուական թերթին մէջ դատարանաց դէմ հրատարակեալ յօդուածին համար դատի կոչել արտօնատէրն և հրաւիրել որ այդ յօդուածի մէջ նշանակեալ խնդիրներն մի առ մի ապացուցանէ։

—Էրզէնջէն կը գրեն առ Սասդէն թէ Եզմէական նախարարութեան հրամանաւ տեղւոյն Մալ Միւտիւրի Մէհմէտ Արիֆ էֆէնտի ինչպէս նաեւ տեղւոյն արդարկալը պաշտօնական եղեր և հարցաքննութեան ենթարկուեր են։ Մէհմէտ Արիֆ էֆէնտի դրամական հատուցման մը փոխարէն խոպաղի քարի վաճառականի մը գործակատարութիւնն յանձն առած և բաց ատի կառավարական սնուկէն եւս 30—40,000 դրուշի գումար մը իւրացուցած էր։

—Հեռագրական և թղթատարական վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Այվազքէն չորս ժամ հեռու Պէհրամ նաւամատոյցը նամակատան մը հաստատուած է, ուր չաբաթը մէկ անգամ միայն պարզ նամակներ պիտի փոխանակուին Դարգանէլի նամակատան միջոցաւ։

Նոյնպէս ի Պէրութ Համիտիէ անուամբ թղթատարական մասնաճիւղ մը հաստատուած է, ուր միայն պարզ նամակներ պիտի ընդունուին։

—Այլի անուն 45 տարեկան մարդ մը նախընթաց օր յանկարծամահ եղաւ ի Զէնկէլէօյ։

—Առեւտրական դատարանի երկրորդ ճիւղն առաւօտները ժամ 5ին բացուելով մէկ ժամ յետոյ դատով պիտի զբաղի։

—Ոստիկանութիւնն երէկ ի Սէլանիկ և յայլուր աքսորեց 12ի չափ չարագործներ։

—Ներքին գործոց Նախարարութիւնը չրջաբերականաւ մը ծանոյց ամեն կողմ որ անհիմն են այն զրոյցները թէ չամիչի արտածութեան մաքսատուրքին վրայ յաւելում մը պիտի լինի։

—Ֆրանսական դեսպանատունն երէկ Թարապիոյ ամբարանոցը փոխադրուեցաւ։

—Նախընթաց օր Պէշիւքտէրէի չրջակայ Պահճէքէօյի գինետուներէ միայն մէկ կուռ մը տեղի ունեցաւ բէժիի դէմ Ամիշ աղայի, իւր երկու ընկերաց և ծխախոտի մաքսանենգ Միշօի, Լէֆթէրի և հրեայի մը միջեւ։ Կռուի միջոցին Լէֆթէր քար մ'առնելով Ամիշի գլխուն նետեց և ծանրապէս վիրաւորեց զնա։ Մաքսանենգ Միշօ եւս ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Ոստիկանութիւնը ժրայ հասնելով ձերբակալեց Լէֆթէրը և ընդ հակողութեամբ Պէշիքթաշի ոստիկանատունը ղրկեց։ Ամիշ իւր առած վէրքէն մեռաւ երէկ։

—Եղեռնագատ ատեանը տասն հինգ տարուան չանձայակաց աշխատութեան դատապարտեց Տիարպէքիրցի Մէհմէտն, որ ի Պէշիւքտէրէ կատակով սկսուած կռուի մը մէջ սպաննած էր իւր ընկերը քիւրտ Մուսթաֆան։

—Զինուորական քննիչ Ցանձնաժողովոյ անդամներէն Միրլիվա Ահմէտ Աֆիֆի փաշա կայս. հրամանաւ արտօնուած է Եւրոպայի ջերմուկներն երթալ իւր հիւանդութիւնը դարմանելու համար։

—Բերայի երգեցիկ սրճարաններն իրարու ետեւէ գոցուելու վրայ են։ Նախընթաց օր Էյտարատան փակեց իր դռներն եւ արձակեց պաշտօնեայներն։ Առաջին երգչուհին, Տիկին Էռնէստին Լակրանժ, պայմանագրութիւն կնքած է Պուտապէշի Օրֆէին հետ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Ներկայ յունիս 20էն սկսեալ և մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն, ուղեւորաց երկու նոր կառախումբեր, թիւ 48 և 47, պիտի մտնեն Արուարձանի ուղեցոյցին մէջ և ամէն օր պիտի երթեւեկեն Կ. Պոլսոյ և Մաքրի-գիւղի միջեւ հետեւեալ ուղեցոյցին համեմատ։

Կառախումբ Թիւ 48

Կ Պոլիս,	մեկնումի	7·40	երեկոյ
Գում-գաբու	»	7·49	
Եէնի-գաբու	»	7·52	
Սամաթիա	»	7·57	
Եէսիլգիւլ	»	8·	
Մաքրիգիւղ ժամանումի		8 10	

Կառախումբ Թիւ 47

Մաքրիգիւղ	մեկնումի	8·15	երեկոյ
Եէսիլգիւլ	»	8·29	
Սամաթիա	»	8·32	
Եէնի-գաբու	»	8·37	
Գում-գաբու	»	8 40	
Կ. Պոլիս	»	8·48	

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս 18 յունիս 1889

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիզ, 18 յունիս

Արեւելից ֆրանսական նաւատորմին ջնջման վրայ, ծովային և արտաքին գործոց նախարարներն որոշեցին որ չրջուն ընդհանուր նաւատորմը՝ Արեւելեան Միջերկրականի և Արեւելից նաւատորմի անունը պիտի առնու։ այսպէս ֆրանսական նաւատորմը պիտի չրջի բոլոր Արեւելեան ջուրերը։

Տագնապալի տպաւորութիւնք կը նուազին ի Վիեննա և Պերլին։

ԴՐԱՄԱԳԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 7 յունիս
Դահեկան

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՈՐԾ

3 ամիս Լոնդրայի վրայ (Պանքայի)		110	1/2
3 » » »	(վճռական)	110	1/3
3 » Բարիզի »	(պանքայի)	22	82 1/2
» » »	(վճռական)	22	90

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց. (Մէյց. Ի. Սերի		17	37
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	17	37
Բէյոյի մէջ	»	—	—
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	18	2
Կէս օրին	»	18	3

ԻՍԹԻԳԴԱՅԷ ՏԱԲԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	47	3
Այս առաւօտ	47	8
Կէս օր	47	8

ԸՆԹԱՑՔ ԱՊԱՅԼԹՈՅ

Փոխառութիւն	Ա. Սերի	28	
»	Բ. »	16	30
»	Գ. »	18	2

ԲԱՆԿՆՏՈՒՄՊ

Ցօսիէթէ ֆէնէրալ	Ամբ. Լ.	4	27
Գրէտի ֆէնէրալ	Օսմ. »	9	15
Պանք տը Գոնս	» »	7	15
Ցօս. Շանժ է վայէօր	» »	4	36
Թրամուէյ	» »	474	75
Բուսէլի երկաթուղի	Ֆր.	61	50
Ոպիկասան տը Բրիսթիթէ	»	—	—
Բաժնեթուղթ Լավրիսմի	»	104	

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100	
20 ֆրանքոց	»	87	34
Անգլիական ոսկի	»	110	20
Իտալերիալ	»	90	20
Ֆրէմիզ	»	51	5
Բուլգարիա թղթադրամ	»	8	90
» արծաթ	»	77	28
Մէճ. արծաթ (տարբ)	»	168	28
Վեցնոց	»	104	
Չինգնոց	»	104	
Մէճիտիէ	»	102	
Թասֆիյէ	»	9	30

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 18 Յունիս ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Մէյդ. քոնսոլիտէ		97	15/16
Օսմ. »	Սերի Դ. բացուեցաւ	16	3/8
» »	» գոցուեցաւ	16	5/16
» »	» Ա	28	
» »	» Բ.	16	3/8
» »	» Գ.	16	1/8
Օթոման 1871		92	3/4
Փոխառութիւն 1877		100	1/4
Պանք Օթոման		11	1/8
Ռուսական փոխառ. 1873		99	3/4
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիտէ)		91	1/2
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)		103	3/4
Տայրա Սանիէ		85	
Տօսմանիայ փոխառ. Լոչիլտ		102	1/2
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		25	374

Վիէննա, 18 Յունիս, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	120	20
Օսմանեան երկաթուղի	33	40
» Բէժիի բաժնեթուղթ	109	

Բարիզ, 18 Յունիս ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	194	57 1/2
» » 3 %	85	50
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սերի Դ. բացուեցաւ	16	47 1/2
» » » գոցուեցաւ	16	50
» » » Բ.	16	75
» » » Ի.	16	55
Օսմանեան երկաթուղի	62	37 1/2
» Բէժիի բաժնեթուղթ	—	—
Պանք Օթոման	532	50
Գրէտի Լիոնէ	668	75
» Ֆոնսիէ	1328	75
Գանգուառ տ'Լաչոնդ	90	
Սուէզի չրանցք	2362	50
Ռուսական 5 % 1877 ի	—	—
Իտալական Ռանթ	97	10
Սպանական (արտաքին)	75	7/8
Եգիպտական միացեալ	462	50
Բրիսիրիթէ թիւրք	453	75
Հէլլենական 5 %	470	
Զէք Լոնդրայի վրայ	25	18

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը հրատարակէ մայիս ամսոյ նուիրատուաց անունքը։

Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան Պատրիարք Հայր գՀկ 1080։

Բարեգութ Տեարք և Ազնուասիրտ Տիկնայք

Սարգիս Կիւլպէնկեան 2160, Բարսեղ Ղ. Մանուկեան և եղբարք 1080, Համբարձում Սարգսեան Սեբաստացի 718. Ստեփան Տէր Կարապետեան Նոր Նախիջեւանցի (50 մանէթ) 600, Գրիգոր Գարակէօզեան 540, Ոսկեան Մատթէոսեան 200, Մէջ. Կարապետ Զիլինկիրեան Առաբազարցի 200, Բարեսէր եկեղեցական ոմն 196, Յարութիւն Կարագեան 109, Յակոբ Նշանեան 109, Սերովբէ եէտի-գարտաշեան 109, Աւետիս Մինասեան Վանեցի 108, Բարեսէր ոմն 100, Ստեփան Մ. Քէօսէեան 80, Յակոբ Շաճեան 40, Բարեսէր երկու անձերէ խնդրոյ մ'առթիւ (Շերիֆ փաշա խան) 40, Ադամ Մեսրոպեան 40, Մէջ. Պետրոս Տ. Թադէոսեան 40, Մարիճան Սահակեան 40, Յովհաննէս Տէ Յիրմէնճիեան 30, Բարեսէր ոմն ձեռամբ Ահարօն Մարգարեանի 21 1/2, Քեսէտար Նազար 20, Քեսէտար Յովհաննէս 20, Բարեսէր ոմն 20, Ստեփան Յ. Էպէեան 20, Տիկին Համաս Արնավուտեան 20, Բէնիամին Շէքէրճեան 20, Տիգրան Յարութիւնեանի սրճարանէ հացագէն 20, Յակոբ Մարտիկեան 20, Գէորգ Թէվէքէլեան 20, Տիկին Մարեամ Պալեան 19. Գումար 7839 1/2։

Ի Բերա բնակեալ հացագործ Գէորգ Պոյաճեան՝ ըստ իւր բարի սովորութեան, որպէս ամէն տարի, նոյնպէս և այս տարի Ս. Համբարձման տօնի և Սահմանադրութեան տարեդարձի առթիւ տրուած սեղանաց համար բարեհաճեցաւ նուիրել 1000 քիլօ խաս հաց. Յարութիւն Շաքարեան 90 հոխայ մածուն (սիլիվրի). Տիրան Ս. Փափազեան 24 չիշ գինի Ռուսական (Սահմանադրութեան տարեդարձի սեղանին համար). Առաքազարցի տիկին մահտեսի Եղիսաբէթ Զիլինկիրեան 1 զոյգ ոսկի ադամանդեայ ապարանջան, (10 օսմ. ոսկի արժողութեամբ). Տիկին Գասպար Զէրաղ 10 հատ վարտիկ, 8 հատ չապիկ. Բարեպաշտ ոմն 13 հոխայ շաքարէղինք, 540 հատ հաղար.

Եաղմահի արհեստաւորներէ հաւաքեալ ձեռամբ Քեահեա Կիւլպէնկեր էֆէնտիի 563 հատ եաղմա, Բարսեղ Գասապեան 2 ոչխար. Յովհաննէս Կրճիկեան 2 քաղէվի բրինձ. Տիկին Մարիամ Պալեան 1 ոչխար. Լուբէն Քէմճեան 10 հոխայ ձիթապտուղ. Տիկին Սաթէն Կարապետեան 1 խաչի բռնիչ (պիւրիւնճիք). Բարեսէր ոմն 40 զոյգ ձեռնոց. Սամուէլ Ղ. Պարտիզպագեան 340 հատ սիկառի թուղթ. Նազարէթ Եւ Յակոբոս Մարտիկեան Պարտիզակցի 23 հատ չավէլա. Ստեփան Եանօեան 2 հատ չավէլա. Բարսեղ Ղազարոսեան սոպաճի 10 հատ սաձէ պօրու. Բրուտ Յարութիւն 29 կոր բրտեղէնք.

Արամ Բէժշկեան 4 օրինակ Տաճկ. երգի տետրակներ, Լէոն Ռ. Շերիտճեան, 3 օրինակ «Պարտէզ հայ մանկան», Մարտիկ Յ. Դարաեան, 1 օրինակ «Քարթուշ առաքակապետ»։

Ի Դիմաց Հոգ. Ազգ. Հիւանդանոցի

Ապենպէպէր — Ապենպէպէր
Տ. ԿԻՐՄԻՐՇԷՔԻՐՏԱՆ — ՄԻՒՐ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԱՐԵՒԵԼՔ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդէսին այցելուց տրամագրութեան ներքեւ դրուած է ձրիաբար, ի դրասենեակս Առեւտրական Տեղեկութեանց, Ֆրանսական Գաղթականութեանց բաժնին մէջ, Էսքլանատ տեղ Էնվալիտ։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԱՑՆԹԱՊ, 20 մայիս

Ապրէլի 1567րդ և 1572րդ օրաթերթերն կ'ամփոփէին ի մէջ այլոց երկու յօդուածներ, Այնթապէն յղեալ, որոց առաջինը Ա. Յ. տառերով ստորագրեալն կը յայտարարէր ինձ համար թէ ձրիապէս դասախօսած է Վարդանեան կրթարանի մէջ։

Առ այդ թիւրիմացութեան տեղի չտալու կամաւ, ի դէպ է ծանուցանել թէ տակաւին ձրիաբար դասախօսելու պատիւն չ'եմ ունեցած անդ. սակայն դարձեալ գոհ եմ այդ դարձուածքէն եթէ յերիւրեալ է իւր ապառնւոյ նշոյլ մը։

Իսկ գալով 1572րդ թերթի անստորագիր յօդուածին, նա կը պարունակէ կ. զակարծ գաղափարներ, ի մասին տեղւոյն Պատ. Թաղական խորհուրդին, ինչպէս կ'երեւի յետագայ տողերուն մէջ. «Ազգային գործերը վարելու համար մարմին մը գոյացած է, որ թաղական խորհրդոյ պաշտօն կը կատարէ։»

«Քաղաքի մը մէջ ազգ. խնդրոց միջամտելու և իշխելու սակաւք միայն թեկնածու են, ամեն ոք լուութեամբ կ'սպասէ տեսնել գործունէութիւնն այս խորհուրդին ինչ որ ալ լինի նորա ընտրութեան եղանակն ու հեղինակութեան արժէքը։»

Այս տողեր, տարիէ մ'ի վեր ընտրեալ Թաղ. Խորհուրդին գործունէութիւն չ'ցուցուելը կ'ենթադրեն և այդու նորա ընթացքն այնչափ դատապարտելի կ'ընեն, որչափ պահանջեալ գործունէութիւնը տեսնելու սպասողաց միամեայ լռութիւնը եպերելի։ Բայց իրաւունք է յայտնել որ Թաղ. Խորհուրդն, ըստ օրինի, ժամադրական գումարումներ կ'ունենայ չարունակ ի գոհունակութիւն բազմաց և ի տրհամութիւն քանի մ'անձանց որք սպասող են իւր ձեռնթափ լինելուն։

Ցիչեալ տողերն, եթէ ճշմարտութիւնը ձեռներէց խօսելու տրամադիր ոգւով գրուած լինէին, ընթերցողին միտքը երկրայութեան չ'պիտի մատնէին Թաղ. Խորհրդոյ կազմութեան, ընտրութեան և հեղինակութեան մասին։ Ուստի առ այս, տէր յօդուածագիրը Թող հաճի լուսաբանել խնդիրը։ Եւ եթէ ընտրութեան եղանակին մէջ Սահմանադրութեան օրինաց հակառակ խլրտմունք տեղի ունեցած են

մերթ Ձեր կրօնաւորական խնամարկ խուցը քաշուած Ս. Աթոռոյ և Միաբանութեան վիճակին վրայ մտածելով կ'երկնչիք, ընդհանուր ազգը գնահատելով Ձեր բարձր արժանիքն՝ եւ վարչական չքնաղ ձիրքերը՝ կոչից Պոլսոյ Պատրիարքութեան բաւականութիւն տալու Ազգի բազմատեսակ պէտքերուն։

Դուք հոգւով, սրտով եւ ուխտիւ կապուած կը Ձեր սիրած Միաբանութեան հետ, առանց խզելու այդ նուիրական կապերը՝ խնամարկեցաք բովանդակ Ազգի կամքին առաջ եւ արտասուօք բաժնուեցաք երուսաղէմէն, թէեւ քաջ գիտէիք, որ Երուսաղէմ խաչի քաղաք է եւ նորա մէջ ապրող հայ միաբանութիւնը խաչակիր եւ խաչեալ է։ Ուրեմն ի՞նչու կ'արտասուէիք, քանի որ խաչի քաղաքէն փառքի, պատոյ եւ դիւրակեցութեան մայրաքաղաքը կ'երթայիք Ազգի կրօնական եւ քաղաքական բարձր իշխանութիւնը վարելու։ քանի որ աշխարհս աքանչացնող և հրապուրող Վոսփորի գեղածիծաղ ափունք գրկաբաց պիտի ընդունէին զձեզ։ անշուշտ Միաբանակցացդ, հոգեւոր որդւոցդ անյոյս և անտոգոյ ապագան էր, որ կը խըլէր Սրբազնութենդդ աչքերէն թանկագին արտասուաց կաթիլներ։

Փա՛ռք Նախախնամութեան, որ շատ անգամ լացողներն՝ իրրեւ վշտակից՝ միխթար կ'ընտրէ տառապելոց և յուսատուլքեալներու, որպէս ի հնումն Մովսէս, որ իւր եղբարց չարչարանքներուն ականատես և մասնակից էր, ընտրուեցաւ Փրկիչ և ազատարար Իսրայէլի Որդւոց։

Ուրեմն այժմ, Սրբազան Հա՛յր, Ձեր հայրական նուիրական կոչումն է մխիթարել և յուսադրել այն Միաբանութիւնն, որ ընդ երկար տառապած կեցաւ ի Ս. Տեղիս Ազգի ունեցած դարաւոր իրաւանց դէմ օտար ոտնձգութեանց և սպառնալեաց դէմ։ քաջալերել Միաբանութիւնն, որ նիւթական անհնարին անձկութեանց մէջ անգամ չը թերացաւ իւր պարտաւորութիւններէն և ազգի իրաւունքները պահեց եւ պաշտպանեց անաղարտ եւ անվրնանգ, Ձեր փորձառու, խոհական եւ իմաստուն կառավարութեամբ յարդարել եւ բարելաւել Միաբանութեան բարոյական, նիւթական, կրօնական եւ կրթական վիճակը։ Ս. Աթոռոյ անունն եւ պատիւը բարձր, փայլուն եւ ազդեցիկ պահել ո՛չ միայն մերազնէից մէջ, այլ եւ յաջս օտարաց։ Ս. Աթոռոյ յարաբերութիւնն ընդ Մայր-Աթոռն եւ նորին Գահակալ ընդհանրական Հայրապետն ընդ Ազգ։ իշխանութիւն, ընդ տիրող պետութիւնն եւ ընդ իրաւակից օտարազինս քաղցր եւ բարուք պահպանել։

Այս ամէն պարտաւորութիւններն յիրաւի շատ ծանր են եւ շատ վեր անհատական ամէն կարողութենէ, բայց Միաբանութիւնն ինչպէս մինչեւ ցարդ, նոյնպէս յայսմհետէ չը պիտի զլանայ իւր պարտաճանաչութեամբ աջակցել եւ դիւրացընել սիրեցեալ Հօրդ ամէն ձեռնարկներ, որք Աթոռոյ և Ազգի օգուտը և շահը նըպատակ ունին։

Ամէն իշխանութիւն հիմնուած է իրաւանց և պարտուց վրայ։ արդարութեամբ և անաչառութեամբ վարձք և պատիժ տալու իրաւունքը ձերն է՝ Միաբանութեան և Ազգի ընտրութեան և բարեխնամ Տէրութեան բարձրագոյն հրովարտակաւ։ եթէ լինիմք հաւատարիմ մեր կոչման, ուխտին և պարտուց մէջ, մեր իրաւունքն է ըստպասել վարձուց և քաջալերութեան եւ Ձեր Սրբազնութեան պարտաւորութիւն է չը զլանալ իսկ եթէ լինիմք անհոգ, անձնասէր և պարտազանց, միաբանական կանոնագիրը իրաւունք տուած է Սրբազնութենդդ սաստել, յանդիմանել, նաեւ պատժել, և այս պարագային մէջ մեր պարտաւորութիւն է ըստ ամենայնի հլու եւ հնազանդ լինել։

Ահաւասիկ այն իղձերը, զոր միաբանութիւնը կը տածէ և որոց իրականութիւնը կ'ակնկալէ Ձեր բարձր Սրբազնութենէն, և պարտաճանաչութեան ուխտը, զոր մէն մի միաբան իւր կոչուած օրը կապած է ընդ Աստուծոյ և զոր այժմ իմ միջոցաւ կը վերակրկնէ Սրբազնութենդդ առաջ։

Այսպիսի հանդիսաւոր պարագայի մը մէջ չը մոռնար միաբանութիւնը նաեւ առ Ազգ։ իշխանութիւնն իւր շնորհակալեաց եւ երախտագիտութեան պարտաւորութիւնը վճարել։ որովհետեւ Պատկ. Երեսփոխանութիւնը միաբանութեանս իղձերը պսակեց՝ միացնելով իւր ընտրական ձայնը մեր ձայնին հետ յանձին Ձեր Ամենապատիւ Սրբազնութեան, և կեդր. Վարչութիւնը պատուասիրեց զմիաբանութիւնս արժանաւոր ուղեկիցներ տալով Ձեր Սրբազնութեան և այսու՝ Դեր. Խորէն Արքեպիսկոպոսի և իւր պատուարժան ընկերակցաց քաջայր ներկայութիւնը վայելելու երջանիկ բաղդը շնորհեց մեզ։ Յուսով եմք, որ Նորին Գերապատուութիւն իւր ընկերներով պիտի հաճի թարգման հանդիսանալ միաբանութեանս անկեղծ զգացմանց առաջի ազգային իշխանութեան։

Զը Մոռնար միաբանութիւնը նաեւ խորին հպատակութեան և երախտագիտութեան պարտաւորութիւնը կատարել առ Օգոստափառ Սուլթան Համիտ խան, որ հայրական հոգածութեամբ հաճեցաւ միաբանութեան և ազգի ընտրութիւնը յարգել և հաստատել և Ձեր Սրբազնութեան յօգուտ Ս. Աթոռոյ ըրած կարեւորագոյն խնդիրները արդարասէր ոգւով լսել և տնօրինել։

Արդ՝ Սրբազան Հայր, միաբանութիւնը ջերմագին կը բարեմաղթէ, որ Աստուած Սրբազնութենդդ թանկագին կեանքը ընդերկար պահէ ի շինութիւն Ս. Աթոռոյ և ի մխիթարութիւն Միաբանութեան և Ազգին, պահէ նոյնպէս անսասան Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցին մինչեւ ի կատարած աշխարհիս։

1889 մայիս 20

* * *

Աւասիկ Թորոսեան Ցարութիւն էֆէնտիի արտասանած բանախօսութեան պատճէնը։

Ամենապատիւ Սրբազան Հայր

Թէեւ ժամանակը չ'ներեր, մանաւանդ որ չեմ ուզեր աւելի ձանձրացնել զձեր Սրբազնութիւն, այսքան երկար ճամբորդութենէ մը յետոյ, սակայն այն ուրախութիւն՝ զոր կ'զգայ ոչ միայն միաբանութիւնը, այլ նաեւ Սաղմնաբնակ հայ ժողովուրդն Ձեր բարձր Սրբազնութեան բարի գալստեանը առթիւ, նուաստս իբրեւ թարգման հայրենակցացս կողմանէ համարձակեցայ այս պատկառելի աթոռին մէջ ներկայանալ և մեր ամենուն սրտի անպատում ուրախութիւնը յայտնել Ձեր Սրբազնութեան, միեւնոյն ժամանակ խոնարհաբար կ'աղերսեմ Ձեր Սրբազնութենէն որ բարեհաճի ներել ինձ մէկ քանի խօսք խօսելու։

Ակից չորս տարի առաջ երբ Կ. Պոլսոյ Ազգ. Կեդրոնական ժողովն հրաւիրեց Ձեր Սրբազնութիւնն յԱթոռ Կ. Պոլսոյ Պատրիարքութեան, նոյն առթիւ Սաղմնաբնակ ազգայինքս երբ պատիւ ունեցանք ներկայանալու Ձեր Սրբազնութեան և խորին յարգանօք մեր շնորհակալութիւններն նուիրելու, այն ժամանակ, գո՛ւք, Սրբազան Հայր, արտասուօք օրհնեցիք զմեզ և յայտնեցիք թէ՝ արդարեւ չէք ուզեր հեռանալ այս Ս. Քաղաքէն, սակայն ի նկատի առնելով վանուց վիճակն, հարկադրուեցանք ընդունիլ նոյն պաշտօնն յուսալով որ գուցէ կարողանայք նոյն պաշտօնավարութեան միջոցաւ գէթ վանուց անձուկ վիճակին դարման մը գտնել, և կարելի եղածին չափ ծառայութիւն մատուցանել Ս. Յարութեան միաբանութեան։

Այո՛, Սրբազան Հայր, Ձեր այն խօսքերն մեծ տպաւորութիւն ըրին մեր վրայ, և քիչ ժամանակէն յետոյ արդեամբ տեսանք նոցա գործադրութիւնը, վասն զի ամեն ոք լաւ զգաց թէ միմիայն Ձեր Սրբազնութեան ջանից արդեամբ էր որ Ս. Յակոբեայ Վանքն երկու ամենածանր խընդիրներէ ազատեցաւ, այնպիսի ծանր խընդիրներէ՝ որոց հետեւանքն շատ սուղի պիտի նստէր Վանքին, եթէ Ձեր Սրբազնութիւն չ'գտնուէր յԱթոռ Կ. Պոլսոյ։

Ձեմ կարող, Սրբազան Հայր, գրով կամ բերնով յայտնել այն հրճուանքը՝ զոր ունեցան Սաղմնաբնակ ազգայինքս հանդերձ միաբանութեամբ այն ծանօթ երկու խնդիրներու կարգադրութեան մասին, այն է արտի դասը և պարտուց խնդիրը։ սակայն առ առաւելս անպատում եղաւ մեր ամենուն ուրախութիւնը, երբ լսեցինք Ձեր արժանավայել ընտրութիւնն յԱթոռ Առաքելական Սրբոյ Երուսաղէմ, և այժմ շատ երջանիկ կը համարիմք զմեզ որ արժանի եղանք աչօք տեսնել զձեզ բազմեալ Աթոռ առաքելական, ուստի կ'ուզամք խոնարհաբար մատչիլ ի համբոյր Օծեալ Ձեր Աջոյն, շնորհաւորել Ձեր բարի գալուստն, և ապերսել որ միշտ յիշէք նաեւ Ձեր փոքրիկ հօտն, որ բազկատարած կը մաղթէ յերկնից կար և զօրութիւն Ձեր Սրբազնութեան երկար և խաղաղ կենաց, յօգուտ, ի պարծանս և ի փառս թէ՛ Ս. Յակոբայ միաբանութեան և թէ՛ Ձեր Սրբազնութեան յանձնեալ հօտերուն։

Արդ՝ չուզելով աւելի երկարցնել կը դադրեցնեմ խօսքերս կրկին անգամ ըսելով բարի՛ եղիցի Ձեր գալուստ, եւ դուք հայրենակիցք իմ գուշեցէ՛ք ինձ հետ կեցցէ՛ Յարութիւն Սրբազան, և յաւիտեան հաստատ մնայ Առաքելական Ս. Աթոռն։

ԸՆԹԵՐՑԱՍԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ կիւրակէ՝ Խաղիւղի Ընթերցասիրաց Ընկերութիւնը կ'ուզէր մեզ սիրալիր հրաւէր մը մասնակցելու Սահմանադրութեան տարեդարձի հանդիսին։ Այս առթիւ պարտ կը համարինք հաղորդել հրապարակաւ այդ ընկերութեան ուղղութեան մասին մի հակիրճ տեսութիւն այն տեղեկութեանց վրայ՝ զոր քաղած ենք նորա գործօն անդամներէ։

Տասն տարիներէ հետէ՝ կը նշմարուի մեր ազգին մէջ յարաճուն մղում մը՝ հիմնելու նոր ի նոր ընկերութիւնք ունենալով կրթական կամ ազգօգուտ նպատակներ։ Դոցա քանակն պիտի լիներ արօր անտարակոյս բազմաթիւ, եթէ շատեր օրուան լոյսն հազիւ տեսած՝ չդատապարտուէին անդոյութեան։ Այդ տեսակ ընկերութիւնք կ'ընծայեն տխուր օրինակներ մեր անկարողութեան և յարատեւութեան ոգւոյն պակասութեան։ սակայն, որպէս ամէն դրօշմ իր հակառակ կողմն ունի, ուրախ ենք հաստատել զի կան կարգ մ'ընկերութիւնք՝ այդ անդամք կ'երեւին տոգորեալ ներքին և ճշմարիտ համոզմամբ թէ մարդ պարտի ամէն պարագայի մէջ ի գլուխ հանել ձեռնարկուած գործն։ Այս վերջին կարգին մէջ հարկ է դասել նաեւ Ընթերցասիրաց Ընկերութիւնն։ Հաստատեալ 1882ին՝ կը բոլորէ նա եօթներորդ տարին։ Մինուոյն առած է Խաղիւղի Ներսէսեան վարժարանի դրասենեակներու վրայ, ունենալով նպատակ մը՝ որ այնքան համեստ ու պարզ է որքան վեհ ու վսեմ իր կարեւորութեամբն։ Ուշադրութեան առարկայն ըրած է Վարժարանին ազգատ այլ ուշիմ սանունքն բարոյապէս սրդեգրել։ չէ ունեցած յաւակնութիւններ, հեռաւորաբար չէ դիմած մեծապարծուկ յայտարարութեանց։ իր խոնարհ յարկին ներքեւ կը գործէ և կը քայլէ յամբ ընթաց այլ անյողդողդ։ Եօթնամեայ կարճ ժամանակամիջոցի մը մէջ նորա արադրած արդիւնքն համարձակութիւն կուտայ մեզ ըսել թէ Ընթերցասիրաց ընկերութիւնը կը դրաւէ ազգական մի դիրք Պոլսոյ Հայոց համար։ ի բաց առեալ 25 ի մօտ մանուկներէ որք կ'սաստան կրթութիւն դիւրին դպրոցին մէջ, Ընկերութիւնն ունի այսօր մի վկայեալ սան Առաւարական վարժարանէն, որ կ'զբաղի դրադրութեան պաշտօնով, հինգ ուսանողք ի կեդրոնական վարժարան և երեք՝ ի Բժշկական վարժարան։ Դոքա բարձրագոյն դասերուն մէջ մի երկու տարիէ շրջանաւարտ պիտի հանդիսանան։ այնպէս զի՝ երբ ընկերութիւնն, յարատեւելով մի և նոյն շաղով թեւակոխէ իր տասներորդ տարին, պիտի հասուցած լինի ինն բարձրագոյն ուսմամբ օժտեալ երիտասարդք։ Ահա, ընկերութեան գործն իր պարզ մերկութեան մէջ։

Պէ՞տք է յիշատակել ասա՛ ինչ որ ծանօթ է ամեն հայու, այն զոր արտադրած է Խասգիւղ և տարածած ազգին մէջ։ իր հողին վրայ չէ՞ որ ծլեցան ծաղկեցան Սահմանադրութեան մեծահոգի հեղինակներն, ազգին և կղերականութեան փառքն, Վարժապետան, գրականութեան զարդերն, Տէմիրճիպաշեան, Պէրպէրեան, Ձերազ, և ասոնցմէ առաւել չէ՞ անդ որ բարձրացաւ Շահնազարեան վարժարանն որ պարփակեց իր ծոցին մէջ մեծ տաղանդներ և առաջնորդեց զանոնք գիտութեան ուղւոյն մէջ։ Աւա՜ղ զի, այդ մեծահռչակ շէնքն աւերակաց մէջ կը հեծէ այդ տրմանգին, չարաղոյժ թռչունք ապաստանարան ընտրած՝ կ'արձակեն անտի իւրեանց ողբերն եղերական։

Խասգիւղ ունի նաև Ասիական ընկերութիւն մը որ կը գործէ ընդարձակ կառուսի մը վրայ։ սակայն երիտասարդութեան ճշմարիտ ոգին կը պատկերանայ Ընթերցասիրաց Ընկերութեան ճակտին վրայ դրոշմեալ։ բաւէր ներկայ գտնուիլ կիրակնօրեայ հանդիսին այդ համոզումն լիովին իւրացնելու համար։ Կրթութեան հարազատ սէրն կը մղէ դոքա ընդ առաջ։ Արդարեւ ի՞նչ բան աւելի քաղցր է։ քան զայն զոր կը դործեն։ մանուկ մը բարոյապէս սնուցանելէ աւելի հաճոյալի ի՞նչ կայ աշխարհի մէջ։ հայր մը կը գուրգուրայ իւր որդեկին վրայ երբ կը տեսնէ օր աւուր վրայ նորա մտաւորական կարողութեանց աճումն և զարգացումն։ չը խնայեր ոչ մի ջանք զայն ըստ կարելւոյն դաստիարակելու։ Որդին կը նկատէ հօրն իր վրայ տածած խնամքները, նորա պարտականութիւնը, սակայն ի՞նչ աչօք պարտին նայիլ այդ սանունքն զիրենք որդեգրող, նոցա ճշմարիտ մնունդ ջամբող ընկերութեան։ Ո՛րպիսի գոլոր զգացմամբ համակեալ են այդ երիտասարդք դէպ ի՞ւրեանց բարոյական մայրն։ երախտագիտութիւնն անտարակոյս պարտի լինիլ ցվերջ նոցա նշանաբանն և յառաջաբանը։ Քանի քանի ժրաջան և ուշիմ պատանիք կը կորնչին անշնչ՝ ի չգոյէ նիւթական օգնութեանց, զի դրամն առաջին պայմանն է ընձեռելու միջոցն բարւոք դաստիարակութեան։ Ուրեմն, որքան բարեբաղդ կոչել պարտին զինքեանս նոքա որք իրենց բնակավայրն այդ ընկերութեան ծոցին մէջ հաստատած են։ Երեւակայէ՛ խոպան երկիր մը այր վրայ մշակներ եկած են ինքնաբերաբար հերկել, բրել հողն, որք յանձն կ'առնուն ամեն դժուարութիւն զայն արդաւանդ և յուռթի գործելու համար։ և երբ հարցնես իւրովի թէ ո՛յք են վարձն նոցա անձանձիր աշխատութեանց, պիտի ընդունիս պատասխան՝ թէ վարձն իւրեանց գործին մէջ է։ վա՜հ, այո՛, սրբազան պարտք մը կատարած ըլլալու գոհունակութեան մէջ։ Այսպիսի մշակներ են ժրաջան անդամք ընկերութեան։ Իւրեանց ընդունած վարձատրութիւնն աւելի փառաւոր է քան դափնեաց պսակներ, արժողութիւնն աւելի բարձր քան ոսկեայ նըուէրներ։ զի ի՞նչ կայ առաւել վսեմ քան կարենալ պատժել ըսելով թէ ազատած է կորուստէ ապագայ սերունդ մը, թէ վերակենդանացուցած է ամբողջ ընտանիք մը, թէ ազգին կարեւոր անհատից թիւն աճեցուցած է։ Առանց դմա, ի՞նչ պիտի լինէին այդ պատանիք։ պիտի գահավիժէին կոբստեան վիհն, պիտի փթանար նոցա նորածիլ կարողութիւնն և վաղամեռ պիտի թարշամէին։ Անդրադիր մէջ և այլուր՝ քաղաքակիրթ երկիրներու մէջ մանաւոր պատիւներով կը քաջալերեն այդօրինակ ազդօգուտ հաստատութիւններ, չեն զլանար նոցա ամէն տեսակ զօրավիգ։ Ուստի մեզ ալ եթէ չենք կարող նըպաստել նոցա նման, գէթ՝ կարելին չզլանանք։ չը տեղանք չարամիտ ակնարկութիւններ, և դոցա գործն չընդհատենք անճահ խորհուրդներով։ Բանիներ՞ տեղակ էին ցարդ ի մեծագ այդ ընկերութեան նպատակին և գործոց։ Ո՞ր հայ գիտէր թէ կայ մարմին մը որ պաշտպան հանդիսացած որբերու և թշուառներու՝ ձեռք կը կառկառէ նոցա և կը ջամիէ մոռաւորական մնունդը։ Դոքա իւրեանց նըշանաբան ընտրած են առանց ապմուկի ընթանալ, գործել լռիկ ու մեջիկ։ յաւելով աչքերն դէպ ապագայն։ կը թողու որ արդիւնքն ինքնին բարբառի, յայտնէ իւր էութիւնն։ Ամէն մեծ գործի յատկութիւնն է այդ։ Ընկերութեան հիմնադիրներէն մին և ատենապետն Յօղրամնճեան կ'ըսէր մեզ՝ եթէ ամիրայք չը կտակեցին նոցա իրենց ճոխութիւնն և հարստութիւնն, աւանդեցին դոնէ յարատեւութեան ոգին, որ պահէ վառ իրենց հոգւոյն մէջ նոցա յիշատակը, թէ նոցա նպատակն է բառնալ աղքատութիւնը։ Շատեր ունենան թերեւս հեղնական ժպիտ մը երբ իմանան այդ յաւակնութիւն երիտասարդի մը բերնին մէջ, հարց մը՝ որ կ'զարհուրեցնէ և զրաղեցուցած է մեծ խմաստասէրներ, առանց յանդելու վերջնական եզրակացութեան մը։ Արդարեւ խնդիրն ինքնին փափուկ է և դժուարալուծելի, սակայն իմնելով տեսականէ ի գործնականն, ընկերութիւնը չը տար միթէ՞ կենդանի ապացոյց մը իր անձուկ շրջանակին մէջ, չը նպաստե՞ր բարեկեցիկ ընտանեաց թւոյն ամմանն։ չազատե՞ր համայն ընտանիքներ թշուառութեան ճիրաններէ, այդու ծառայութիւն մատուցած չէ միթէ՞ մարդկութեան մի կարեւոր դասին։ Ահա յայդմ է Աւետարանին գլխաւոր պատուիրանին գործածութիւնը «Սէր առ միմիանս»։ Ընթերցասիրաց ընկերութեան բաժանորդք, յոյժ չնչին բացառութեամբ, միայն Հաւատիւղցիք են բաղկանալով 150ի մօտ անդամներէ, և մի քանի նուիրատուներէ։ Ընկերութիւնը կը կարօտի իւր նպատակն ընդարձակելու և գործելու համար աւելի մեծ ասպարիզի մէջ նիւթական օգնութեանց։ Հրաւէր կը կարդանք ամէն Հայու որ կը կրէ սիրտ մ'ողորմած, որ կը գթայ թշուառին ու կարօտին վրայ, որ կ'ըղձայ ազգին յառաջդիմութեանը, չզլանայ թող իւր նպաստը բարոյական և նիւթական առ այդ հաստատութիւնն։ Ամէն ծնողք նկատէն ազգատին զաւակն որպէս իւր որդին, նորա կարօտութիւնը լրացնեն իւրեանց քաջալերութեամբ և ասն մի մեծ զարկ դաստիարակութեան ծառայման։ Մաղթենք Ընթերցասիրաց ընկերութեան մեզաբոյն աշխատողաց կատարեալ յաջողութիւն հասնելու լիովին իւրեանց նպատակին։ լցի՛ւ թէ համանման ընկերութիւններ հաստատուէին այլուր ի սիրոյ ազգային յառաջադէմ մանկտւոյն, ծաւալեին իւրեանց ազդեցութիւնն ամէն դասերու մէջ և փչեին կրթութեան և դաստիարակութեան շունչն մէն մի հայու սրտին մէջ։

Գատրգիւղ Մ. Կ. ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ՀԱՅՐ ՅԱՄԵՐԻԿԷ

ՊՕՍԹՐԸՆ, 24 մայիս

Մէկ քանի ամիսներ առաջ կարդալով Աէթ-Եւրի թերթերու մէջ Արժ. Յ. Սարաֆեան վարդապետի իբր հոգեւոր հովիւ մեզ Ամերիկեան հայոց ղրկուիլն, մեծ ուրախութիւն, մեծ բերկրութիւն զգացինք։ զի քաջ հովիւ մը ներկայութիւնն ի մեզ խիստ կարեւոր է առաջքն առնելու այն վտանգին որ կ'սպառնայ մեզ Ամերիկեան հայ գաղթականութեանս։

Ամերիկա, ինչպէս ամենուս ծանօթ է, կրօնքի ու դաւանութեանց փոս մ'է, ազգութիւն կորուսանելու մի անդունդ ուր խլնել անխուսափելի է եթէ չը լինիք կապուած մեր մայրենի եկեղեցւոյ պինդ կապերով։

Շատեր օտար եկեղեցւոյ յարելով, օտար ազգաց հետ միանալով, օտար խօսելով, օտարն խորհելով ամեն ինչ կը մոռանան և հալիս, իրենց հայ ծնած լինելն և հետեւաբար սոցա որդիքն հայութեան անհունն իսկ չեն տար։

Նիւ Եորքի մէջ կայ մի բարձր ընտանիք Արգարեան անուամբ, ինչպէս յայտնի է սոյն անունէն, Արգարեան ընտանիք սերեալ է մի Արգար անուն հայէ, բայց սոյն ընտանիքն նոյն իսկ ինք չը գիտեր հայէ մը սերեալ լինելն։

Պօսթընի մէջ կայ մի ուրիշ հայ սերունդ որ նոյնպէս կորուսած է լեզու, ազգութիւն, ամէն ինչ։ դեռ շատեր այսպէս, միթէ նուազ ցաւալի է սոյն կորուստ։

Սոյն սպառնացող վտանգի առաջքն առնելու համար ազնիւ Ուրբաթցիք եկեղեցւոյ մը հաստատութեան և քաջ հովիւ մը ներկայութեան դեղեցիկ խորհուրդն յղացան, ապահովելով իսկ համեստ ու չափաւոր վարձատրութիւն մը։ բայց ո՞ւր է Արժ. Սարաֆեան որոյ ճամբայ ելած լինելն իսկ կարծեցինք։ նա դեռ Վոսփորի գեղածիծաղ ափանց վրայ գիւղի մը մէջ կը պատարագէ, մինչ ատ իւրաքանչիւր ոք անձկանօք կ'սպասէ, մին իւր նորածին մանուկն իբր հայ մկրտել տալու, միւսն հարսանեաց հանդէսն կատարել տալու, ուրիշ մը Սր. Պատարագ տեսնել արժանանալու, այլ մը ընտանեաց խնամքէ զուրկ խեղճ ու անկեալ վիճակի մէջ հոգեւոր մխիթարութիւններ գտնելու և ան խոստովանելու մեղքերս։

Կը յուսանք որ քիչ ժամանակէն պիտի կարենանք վայելել Նորին Արժանապատուութեան հոգեւոր խնամքներն ի մխիթարութիւն հայ գաղթականութեան։

Ե. ԲԱՂՈՒՃԵԱՆ

ԲԼԷՅԹԼԻ ԴԱՇՆԱՄՈՒՐՔ

Պ. Պոսի Բարիզի ԲԼԷՅԹԼԻ ԱՈԼՖ ԵՒ ԸՆԿ. դաշնամուրներու հռչակաւոր գործարանին ներկայացուցիչ անուանուած է Մայրաքաղաքիս մէջ։ 1870 թն հիմնեալ այս տան մեծ համբաւն աւելորդ կ'ընծայէ իւր արտադրութենց ներքոյեանն հիւսել։ կը յիշեցնեմ միայն թէ ԲԼԷՅԹԼԻ ԱՈԼՖ ԵՒ ԸՆԿ. Ցուցն առաջին վարձատրութիւնները շահած է այն տանն Աբուսեասահանդէսներու մէջ որոց մասնակցած է։ Ոսկեայ մրցանակ 1827, 1834, 1839, 1844։ Մեծաւ մրցանակ 1862։ Պատուոյ միտալ, 1855։ Մրցումէն դուրս, 1849, 1867, 1873, 1883, 1887, 1878 ի Աբուսեա սահդէսին մէջ «Ոսկեայ միտալ»։ Քանի՞ նաև թէ Շոպէն ընդունած է ԲԼԷՅԹԼԻ ազնուոր դաշնամուրն, ուրիշ ամեն դաշնամուրներէ նախամեծար համարելով զայն։ Վերջերս Մարիսի և մանաւանդ Մելպուրնի Աբուսեասահանդէսներուն մէջ ԲԼԷՅԹԼԻ, ԱՈԼՖ ԵՒ ԸՆԿ. Ցան ունեցած փայլուն յաջողութեանը վրայ, Քիմնական կառավարութիւնը Պատուոյ Լեգէոն առած է գործարանին տնօրէն Պ. Լիմոն։ ԲԼԷՅԹԼԻ, ԱՈԼՖ ԵՒ ԸՆԿ. Ցուցն է որ Հնարած է խաչաձեւ լարերու յատուկ կարգադրութիւն, եւն. եւն։ Պ. Պոսի առժամեայ կերպով ուղղիչ և ազնուոր դաշնամուրներու մեծարանոց մը հաստատած է Տրէսդենի վաճառատունց մէջ, ի Բերլին, ուր հասարակութիւնը կրնայ երթալ այցելել զանոնք օրուան ամէն ժամուն։ Պարզ քննութեամբ մը պիտի հասկցուի ԲԼԷՅԹԼԻ գործիքներուն անժխտելի գերազանցութիւնը։ 509 1—10

ՈՍԿԵՄԱՏԵՆԻԿ

ՀԱՑ ՏՂԱՑՈՑ

Զարդարեալ 100է ասելի ընտիր պատկերով

Ազգ. Ուսումն. Խորհրդէն վաւերացեալ ՍԻՐՈՒՆ ԶԲՕՍԱՐԱՆ ին սուղ ժամանակի մէջ քանի մը անգամ տպագրուելէն քաջալերեալ, այս անգամ նորա երկրորդ մասն ի լոյս կ'ընծայուի ՈՍԿԵՄԱՏԵՆԻԿ անուամբ որ 180 երեսէ կը բաղկանայ և կը պարունակէ բարոյական և կրօնական գեղեցիկ պատմութիւններ, երգեր, ոտանաւորներ և ազգային գլխաւոր տօները, սովորութիւններն հանդերձ պատկերօք և այլ և այլ կարեւոր գիտելիօք։

Գինն է 4 դահեկան

Դպրոցաց համար % 20 զեղչ

Կեդրոնատեղին է Մերձան փողոց թիւ 57 Մարգարեան գրատուն, հրատարակչին մօտ։ 499 2—10

ԱԶԴ

Ֆ-էրէնան չոգենաւը, նաւապետ Լաուրէնսն, Լիվերբուլէն ասա կ'սպասուի ամսոյս 26 ին։ Է.Տ. ԼԱՖՈՆԴԷՆ

Գ. Ֆակլ Ֆ-էրէնան ընկ.

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՓԷՐԻ

Նիզամիյէ թահնիյէ իտարէսի իչիւն միւպայնա օլունճաղը էվվէլճէ իլան օլունան մալիւմ էլ մզդատար պուղտայըն հազիրանըն եէտինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլէճէկլինտէն վէ իրթէսի կիւնիւ տախի թէդարրուր իտէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլթի գապուլ օլունճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն մադամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

5 հազիրան 1881 528

Նօ. 21 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՓԷՐԻ

Աքեատա պուլունան ասաքիրի Շահանէ իչիւն պիր սէնէլիք օլարագ միւնագասայա գօնուլան էրզագրն ֆիյաթը մէվզուալարը իլէ մահալլի թալիպի էօհտէսինտէ օլմաքը իլէ եթասա պուրաճա թալիպ օլանլարը լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

4 հազիրան 1889 529

Նօ. 22 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՓԷՐԻ

Ֆէյրուզա պուլունան ասաքիրի Շահանէ իչիւն պիր սէնէլիք օլարագ միւնագասայա գօնուլան էրզագրն ֆիյաթը մէվզուալարը իլէ մահալլի թալիպի էօհտէսինտէ օլմաքընտան, իթասընա թալիպ օլանլարը մադամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

4 հազիրան 1889 531

Նօ. 17 1—1

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՓԷՐԻ

Ատանա, Թարսուս վէ Մէրսինտէ պուլունճաղ ասաքիրի Շահանէ իչիւն պիր սէնէլիք միւպայնա օլունաճաղ էրզագրն ֆիյաթը մալիւմէլէրի իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլմաքը, իթասընա թալիպ օլանլարը մադամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

4 հազիրան 1889 532

Նօ. 19 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՓԷՐԻ

Տէպրէտէ պուլունան ասաքիրի Շահանէ իտարէսի իչիւն պիր սէնէլիք մուդթազի նան վէ տագիգին ֆիյաթը մէվզուալարը իլէ մահալլի թալիպի էօհտէսինտէ օլմաղը, իթասընա պուրաճա թալիպ օլանլարը լէվազիմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

4 հազիրան 1889 533

Նօ. 20 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՓԷՐԻ

Պէյրութտա պուլունան ասաքիրը Շահանէ իչիւն պիր սէնէլիք օլարագ միւնագասայա գօնուլան էրզագրն ֆիյաթը մէվզուալարը իլէ մահալլի թալիպի էօհտէսինտէ օլմաղընտան, իթասյա պուրաճա թալիպ օլանլարը լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

4 հազիրան 1889 534

Նօ. 18 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՓԷՐԻ

Զափ վէ սըրա ալթընըք վէ պէշլիք մէշէ էնվայը կիւվերթէլիք օնլըգ. սէքիզլիք. պէշլիք. իւչլիք լաթա էնվայը մայունա հէկէկ սըրա վէ պուչարտա եէրլի թահթալարը էնվայի.

Զափ գօղուշը թահթասը.

Սանտըգը.

Ինչասթը ասքէրլիյէ լաղրմէսի իչիւն պին իւչ եիւզ պէշ սէնէսի շուպաթը կայէսինէ գատար ճէսթէ ճէսթէ ալընճաղ քէրէստէնին գօնթրաթօյա բապթը զընընտա մէվզուլի միւնագասայա գօնուլարագ հազիրանըն եէտինճի չարշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիսի վէ իրթէսի կիւնի եիւզտէ պէշ թէնզիլթը իճրա վէ գապուլ օլունճաղընտան թալիպ օլանլարը մըդատար վէ իպատ ու չէրաթինի անանմագ իւզրէ ինչասթ տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

1 հազիրան 1889 527

Ն. 16 3—3

ԺԱՆ ԲՍԱԼԹԻ || JEAN PSALTY

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1867 ԹՒՆ

ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԵՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՐԱՍԵԱՑ

Վաճառատուն ի Բերա Գալաթիստան փողոց Թաղապետ. պաշտօնատան դիմաց

Գործարան ի Գուլէգաբու Թիւ 657

Մասնաճիւղ Աղաճամի Թիւ 127 և Գուլէգաբու Թիւ 659

Գիները խիստ աժան են

Ամեն տեսակ կարասիներ ննջարանի, սեղանատան, գրասենեկի և սրահներու ինչպէս նաև դրամատանց և վաճառականաց գրասենեակներու համար։ Կարասեաց հաստատուն կերպիւ պատրաստութեան համար չոր փայտեր կը գործածուին։ Ընկուզենի, վարդի փայտ, ճանճէ և այլ տեսակ փայտերէ կառուածներ կը շինուին։ Վաճառատան մէջ նոյնպէս կը գտնուին ամէն տեսակ գորգեր, վրագոյներ, մահճակալներ, մեծ հայելիներ և կահաւորման յատուկ կերպասներ ու կարասիներ։

Ցանձնարարեալ կարասիք կարճ միջոցի մէջ շինուելով կը յանձնուին։ 300

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳՂ. ՈՍԿԻ 1,000,000 **"ՓԻՆԻՔՍ"** Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետերաց Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ենթարկուց համար։

31

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանաց և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած ջնջումներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ գործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս
Թիւ 12, Սանտալճը խան, Գալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ֆռանկ 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1888 » 4,817,262
Տարեկան հասոյթ » » » » 10,069,700

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանկ 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանկ 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շրջենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանկ

Լիազօր ներկայացուցիչ Համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գապու, Ղոռկիատիս խան.

3

ԾԱՆՈԹ.—Տեարք Ներսէսեան Հայր և Որդի, Ընկերութեանցս Պոլսոյ դրամատեարք, լիակատար ՎԱՐԿ ու ՀՐԱՀԱՆԳ ընդունած են վճարելու անմիջապէս այն ամէն ինչս, որոյ հաշիւը հաստատուած է և վաւերացեալ Ընդհ. Գործակալութենէն։

ՅՕԴԱՑԱՒԻԼ ԵՒ ՄԻԶԱՆՑՔԻ ՔԱՐԸ

ՁԵՆ ԿՐՆԱՐ ԲՈՒԺԻԼ ԱՌԱՆՑ ԼԻԹԻՆԻ

Շ. ԼԷ ԲԷՈՐԻԷԼԻ հատաւոր Սէլ. ՊԷ ԼԷՊԻՆՆԵՐը, փոքրաքանակ առնուելով, քիչ ժամանակի մէջ կ'անհետացնեն միջանցքին մէջ գտնուող աւազը և քարը։ Այս երեւոյթով կը բացատրուի իրենց ազդուութիւնն ընդդէմ վերեւ նշանակեալ հիւանդութեանց։ 445

ԼԷ ԲԷՈՏՐԻԷԼ և ԸՆԿ. LE PERDRIEL & Cie. Ի ԲԱՐԻԶ և Դեղարանաց մէջ։

ԿԵՆԱՆԻ ԱՌՈՒՄՆ և ԳԵՂ ՄԱԶԵՐՈՒՆ

ՄԷԼԼՐՈՕ

ՄԵԼՕՂԵՐՈՒՆ ՄԵԼԻ ՀԱՏԻԿ ՆԱՐՈՊԻՆ

Իրապէս իրենց տալի թարմ գոյնին կը դարձնուն ճերմակած կամ գունաթափ մազերը։ Կը դադրեցուցնէ անոնց թափելը։ Կը մաքրէ գլուխը, կը վերջացուցնէ թեփը, ու մազերուն նոր կեանք, աճումն, փայլ ու գեղեցկութիւն կուտայ։

Կը վաճառուի երկու չափով՝ մեծ շիշերու մէջ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նշանպէս Բարիզ ու Նիս Եւրոպ։

Կը վաճառուի ամ. և Ն. Քանչիւբ եղարց Բրիտանական դեղարանը, 453 Մեծ փողոց Բերա, Խոտոն Քարուանա, Գալաթիա, Նիսանք Քալտրրում 95 և 97. Ռիւշիւքեան գրաց քով 77 Իմին Խանիս—, 51 Եէնի ճամի և 168 Մեծ փողոց Բերայի. և Իզմիրի քով Բերա Մեծ փողոց Թիւ 428։ 61

4241

MALADIES NERVEUSES

CAPSULES du Docteur Clin

Lauréat de la Faculté de Médecine de Paris. — Prix Montyon.

Les Capsules du Docteur CLIN au Bromure de Camphre s'emploient dans les Maladies nerveuses et du Cerveau et contre les Affections suivantes :

Asthme, Insomnie, Battements du Cœur, Hystérie, Epilepsie, Hallucinations, Etourdissements, Migraines, Affections des voies urinaires et pour calmer les excitations de toute nature.

Une Instruction détaillée accompagne chaque Flacon.

Exiger les Véritables Capsules *au* Bromure de Camphre *de* CLIN & Cie, de PARIS, *que l'on peut se procurer chez les Droguistes et Pharmaciens.*

Կ ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջազգային թղթատարատան վերայ յարկը

Սոյն վաճառատան մէջ խիստ ածան գներով կը վաճառուին ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս շրջազգեստներ, քօռսէներ, օժտի համար ճերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ գուլպաներ, թափիկներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեսակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէննայի և Պերլինի յատուկ գործարանաց մէջ։ Նոյնպէս Անգլիէն, Իտալիէն և եւրոպական ուրիշ երկիրներէ եւս ապրանքներ կը բերուին։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին եթէ փոխարէնը փոխանակագրով և կամ թղթատարական գրոշով զրկուի։

Զը հաւնուած ապրանքները ետ կ'առնուին և սա'ր ետ կը տրուի զեղչելով փոխադրութեան ծախքը։ 86

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՌԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովութիւն։—Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Գ. Վ. Ուիթոլ, Ուիթոլ խան Պահչէ-գապու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մէրթեպանի փողոց Իզզէթ բաշա խան թիւ 6։ 66

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ—(Սկսեալ 1 Յունիս 1889)

ԳԻՒ. Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԵԼԼՈՎԱ ԹԸՐՆՈՎԱ—ՍԷՄԼՆԼԻ—ԵԱՄՊՈԼՈՒ

Կառախումբ Կ. Պոլսէն մեկնող	Արեւ. ճեղն. թ. 2 բշ. եշ.	Կռխ. ճամբ. թ. 4 Ա.մ. օր	Կռխ. խառն. թ. 52 Ա.մ. օր
	Երեկոյ ժ. վ.	Երեկոյ ժ. վ.	Առաւ. ժ. վ.
Կ. Պոլիս ..... մեկնումս	7 20	8 15	7 50
Գուամ—Գաբու			8 8
Եէնի—գուլէ			8 22
Մագրիգիւղ			8 39
Այամէ-Ճանոս			8 52
Քիւչիւք—Չէքմէճէ ...			9 4
Արարթա—գուլէ			9 43
Հարտիշէոյ		9 46	10 15
Զարթալճա			10 55
Գապաքճէ	9 30	10 46	11 33
Սիմէէլի			12 51
Զէրքէքէոյ ժամանումս		12 02	1 33
Զէրքէքէոյ մեկնումս		12 04	1 53
Զորլու	11 50	12 47	2 47
Մուրաթլը—Քէօքէլի			3 37
Սէիլէր—Զիքթէյ էք ...			4 7
Լիւլէ—Պուրկազ		2 19	4 47
	Հ.ԼՈՒՐ		
Պապա—Էսքի	1 35	2 31	5 31
Բալը—գէօյ			6 14
Ուզուն—Քէօբրիւ		3 57	6 38
Գումիլի—Պուրկազ ...		4 15	7 32
Ռօսլի			7 57
Ադրիանուպոլիս ..... ժամ.	4 14	5 09	8 44
			Երեկոյ
			Կռխ. խառն. թ. 122 Ա.մ. օր
			Քաղ. է Կէր. է
			Առաւ.
Ադրիանուպոլիս ..... մկ.	4 19	5 19	7 25
Գաբրգէոյ			8 5
Մուսթաֆա բաշա ժամ.	5 15	6 15	8 43
մկ.	5 20	6 30	9 3
Հարմանլը ժամ.	6 4	7 42	10 3
մկ.	6 9	7 27	10 28
Թըրնովա-Սէմէնի ժամ.		7 51	10 55
			Կռխ. խառն. թ. 124 Քաղ. էշ.
			Առաւ.
Թըրնովա—Սէմէնի մկ.		8 01	11 15
Գայաճըգ—Հապէոյ ...		8 38	12 10
Եէնի—Պահչլէ		9 27	1 24
Բարպուր	8 32	9 58	2 9
Գաթծնիցա—Պթանիմաք		10 20	2 46
Փիլիպէ ժամ.	9 21	10 42	3 11
մեկ.	9 31	11 2	3 31
Թաթաւ Բաղարճըք ...		11 58	4 54
Սարամպէյ		12 24	5 25
Պելլովա ժամ.	11 10	12 43	
	Առաւ. Քշ. եր.	Երեկոյ	Երեկոյ
Սաֆիա ժամ.	3 18	4 29	
Նիշ	9 20		
	Գշ. էշ.		
Պելկրատ	2 48		
Պուտապէշթ	10 05	1 25	
Վիէննա	3 15	7 15	
	Գշ. էշ.		
Սկիւպ		12 40	
Սելանիկ		9 35	

Կառախումբ Կ. Պոլիս եկող	Արեւ. ճեղն. թ. 1	Կռխ. ճամբ. թ. 3 Ա.մ. օր	Կռխ. խառն. թ. 123 Քշ. եր.
		ժ. վ.	ժ. վ.
Սելանիկ ..... մեկնումս		6 00	
Սկիւպ		2 38	
Վիէննա	8 25	8 00	
	Քշ. ար.		
Պուտապէշթ	2 38	2 40	
Պելկրատ	9 30		
Նիշ	3 30		
Սոֆիա	9 00	12 16	
	Գշ. էշ.		
	Առաւ.	Երեկոյ	Առաւ.
Պելլովա մեկ.	12 40	3 57	
Սարամպէյ		4 15	6 15
Թաթաւ Բաղարճըք		4 42	6 58
Փիլիպէ ժամ.	2 12	5 35	8 05
մեկ.	2 17	6 00	8 29
Գաթծնիցա—Պթանիմաք		6 24	9 00
Բարպուր	3 08	6 47	9 52
Եէնի Պահչլէ		7 12	10 36
Գայաճըգ—Հապէոյ		8 1	12 00
Թըրնովա-Սէմէնի ժամ.	4 55	8 55	12 44
			Երեկոյ
			Կռխ. խառն. թ. 121 Ա.մ. օր
			Քաղ. է Կէր. է
			Երեկոյ
Թըրնովա—Սէմէնի մեկ.	5 00	8 42	1 05
Հարմանլը ժամ.	5 24	9 06	1 38
մեկ.	5 29	9 21	1 53
Մուսթաֆա-փաշա ժամ.	6 10	10 02	2 52
մեկ.	6 15	10 17	3 16
Գաբրգէոյ			3 53
Ադրիանուպոլիս ..... ժամ.	7 09	11 15	4 30
			Երեկոյ
			Կռխ. խառն. թ. 51 Ա.մ. օր
			Առաւ.
Ադրիանուպոլիս ..... մեկ.	7 14	11 25	6 25
Ռօսլի			7 13
Գումիլի—Պուրկազ (Պիւֆէ)		12 19	7 25
Ուզուն—Քէօբրիւ		12 38	8 55
Բալը—Քէոյ			9 35
Պապա—Էսքի	9 36	1 50	10 24
Լիւլէ—Պուրկազ		2 18	11 00
Սէիլէր—Զիքթէյ էք			11 36
Մուրաթլը—Քէօքէլի			12 12
Զորլու		3 48	1 09
Զէրքէքէոյ ժամ.	12 12	4 25	1 53
մեկ.	12 17	4 30	2 18
Սիմէէլի			3 03
Գապաքճէ			3 35
Զարթալճա	1 57	6 11	4 27
Հարտիշէոյ—Քէոյ		6 47	5 18
Զարթալճա—գուլէ			5 42
Քիւչիւք—Չէքմէճէ			6 18
Այամէ-Ճանոս			6 27
Մագրիգիւղ			6 42
Եէնի—գուլէ			7 00
Գուամ—Գաբու			7 14
Կ. Պոլիս (Պիւֆէ) ժամ.	4	8 15	7 20
	Երեկոյ	Առաւ.	Երեկոյ

Կառախումբ Թ. 322 Բշ. Դշ. Ուր.	ժ. վ.	Կառախումբ Թ. 321 Գշ. Եշ. Շբ.	ժ. վ.
			Առաւ.
Հաղորդակցութիւն գիւղաւոր գծին կառաքարշց հետ		Եամպոլու ..... մեկ.	6 06
		Սիլիւս—Քէրմանլը	7 13
		Եէնի—Զաղրա	8 09
Պարմակէնդ ժամ.	12 44	Բանոնէ—Պահչալէսի ...	9 12
Ադրիանուպոլսէն ժամ.	10 55	Գաբրուտնար	10 12
		Թըրնովա—Սէմէնլի ժամ.	10 46
	Երեկոյ		Առաւ.
Թըրնովա—Սէմէնլի մեկ.	1 15	Հաղորդակցութիւն գիւղաւոր գծին կառաքարշց հետ	
Գաբրգէոնար	2 00		
Բանոնէ—Պահչալէսի ...	3 05		
Եէնի—Զաղրա	4 15		
Սիլիւս—Քէրմանլը	5 10	Ադրիանուպոլ համար մեկ.	1 08
Եամպոլու ..... ժամ.	6 00	Սարամպէյի համար մկ.	11 15
	Երեկոյ		

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՁ

Կառախումբ Թ. 222 Գշ. Եշ. Շբ.	ժ. վ.	Կառախումբ Թ. 221 Բշ. Դշ. Ուր.	ժ. վ.
			Առաւ.
	Երեկոյ		
Տէտէ—Աղաճ ..... մեկ.	1 15		
Ֆէրրէ	2 28	Ա. Պոլիս ..... մեկ.	5 30
Պիտիքլի	3 28	Ռօսլի ..... »	6 25
Սու-Ֆլի	4 31	Գումիլի—Պուրկազ մեկ.	7 20
Տիմիթօքա	5 38	Տիմիթօքա	7 55
Գումիլի—Պուրկազ	6 19	Սու-Ֆլի	9 07
Ռօսլի ..... »	6 46	Պիտիքլի	10 00
Ա. Պոլիս ..... ժամ.	7 40	Ֆէրրէ	11 01
	Երեկոյ	Տէտէ—Աղաճ ..... ժամ.	12 00
			Կէսօր

Սորագծեալ վայրկեանները գիշերուան ժամեր կը նշանակեն սկսեալ երեկոյեան 6էն մինչև առաւօտեան ժ. 6 59 (Ը. Ե.)

196

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ, ԵԿԱՄՏԻՑ ԵՒ ՕԺՏԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՎԻԷՆՆԱ

Գործողութիւնք 1889 Յունվար ամսուն

Այս ամսուան մէջ առացուած եւ ստորագրուած 906 նոր մուրհակներ (ռոլիս) որք կը կազմեն ապահովագրեալ գումարք Ֆր. 5,859,255
Բաժիններու գանձումն » 1,545,300
Վճարուած մահուանց առթիւ » 296,100
1888 դեկտ. 31ին երաշխաւորեալ հասոյթ Ֆր. 86,699,959·12
Ամբողջութիւն ապահովագրեալ գումարաց Ֆր. 408,446,921·55
Վճարեալ գումարք » 141,324,497 —

Տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհանուր Գործակատարն Պ. ԼԻՈՆԷԼ ՊՈՆՏԻ,

Թիւնելի հրապարակ, տուն Մայէրի, երկրորդ յարկ. 48

Ընկերութեան սեղանաւորն է Պ. Ս. ԱՏԼԻԷ

ՄԱԴԴՈՆԻ

ԿԻԱՀԻՊԼԸՐ

ՀԱՆԴԻՊՑԻՆ ԻՆԵԱԿԱՆ ՋՈՒՐ

Կալաքարային թթուաւուտ աղբիւր ամենամաքուր

ՍԵՂԱՆԻ ԼՄՆԱԳՈՅՆ ԵՒ ՁՈՎԱՐԱՐ ՀՈՍՔԻՆ Հաղիրու, խռչափորի բորբոքմանց, սամսրի և ապեաց համար յանձնարարեալ։

Հայնրիխ Մադդոնի, Գարլսպատ և Վիէննա 47

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒԹԻՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ն. ԲԱՌԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մ-ՐԼԼ-Ի և Բ-ՐԷՒ ՀՂԼ-ԿԱՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ո-ՂԼ-Ի և Ա-ՐՈՒ ՍԱՂԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւուղչէքի, ուղեւորութեան և այլ ուղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՊԷՆ ԲԼՈՒՐԻ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
Մոսկանէ փողոց, Թիւ 14

1606

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՈՍԿԵՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ 1878Ի

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ

Որ միմիայն արուած է Արծաթաջուծ ոսկերչական գործոց

և ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ անունն ամբողջ Միակ երաշխաւորութիւն գնորդին համար

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՍՊԱՍՔ

ՍՊԻՏԱԿ ՄԵՏԱՂԻ ՎՐԱՑ ԱՐԾԱԹԱՋՈՒԵԱԼ

Առանց հոգ ընելու մեզ դէմ մղուած գնոյ մրցման, որ անշուշտ տեսակին յուռութեան չնորհիւ կրնայ լինիլ, միշտ պահած ենք մեր արտադրութեանց կատարելութիւնն և հաւատարիմ մնացած ենք մեր սկզբան՝

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԳՈՐԾ ՄԱՆԵԼ ԿԱՐԵԼԻ ԵՂԱՇԻՆ ՁԱՓ ԱԾԱՆ

Գնողին միտքն հանդարտ պահելու համար, նամանաւանդ պահած ենք

ՄԵՐ ԱՊՐԱՆԱՑ ԼԱՒՈՒԹԻՒՆն

ինչպէս որ մեր քառասնամեայ փորձառութիւնն անհրաժեշտ ցոյց տուած է մեզ։

Գնողին համար իրր միակ երաշխաւորութիւն, պէտք է որ ապրանաց վրայ գտնուի գործարանին նշանն և ՔՐԻՍԹՈՖԼ անունն ամբողջ տառերով։

Կ. Պոլսոյ և Թուրքիոյ համար մեր միակ ներկայացուցիչներն են ՊՈՐԹՈՒԻ ԵՂԲԱՐՔ, Ի ՊՕՆ ՄԱՐՇԵ, 354, Բերայի մեծ փողոց, ուր գնողք կրնան վստահ լինիլ, թէ մեր անուամբ ստորին ապրանք չպիտի ծախուի իրենց։

85 ՔՐԻՍԹՈՖԼ և ԸՆԿ.